

უცხო ქვეყნის სპეცსამსახურები და ქართული ოპოზიცია

განიხილავოდა საქართველოს პარლამენტის მიმდებარე ტერიტორიაზე სიტუაციის გამსიმაღლურად დაკაზვა, რასაც უნდა მოჰყოლოდა მსხვერპლი და მასზე პასუხისმგებლობა დაკისრებოდა ხელისუფლებას.

განიხილავოდა მმართველი ძალის თანამდებობის პირების ლიკვიდაციის გეგმები.

2024 წელს საქართველოში უცხო ქვეყნის სპეცსამსახურები საკუთარი ქვეყნების ინტერესების გასატარებლად აქტიურად ცდილობდნენ სხვადასხვა პოლიტიკურ ძალასა და მათ ლიდერებთან კავშირის დამყარებას, – ამის შესახებ სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის 2024 წლის ანგარიშშია ნათქვამი.

სუს-ის ანგარიშის თანახმად, გამოვლინდა უცხო ქვეყნის სპეციალური სამსახურების მხრიდან საქართველოს მოქალაქეებთან კონტაქტის დამყარების, მათთვის საყურადღებო თემებზე გამოკითხვისა და გაღიზიანების მცდელობები.

„არ ეგებოს, მივცათ ქალაუფლება ამ ურჯულოს!“

ნ. 4 გვ.

როინ მეტრეველი:

პეტრე დილის წარმომავლობის შესახებ

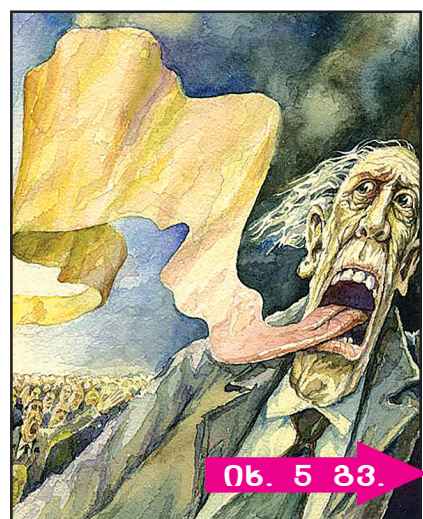
ამ რამდენიმე დღის წინათ გავით „საქართველოს რესპუბლიკაში“ ლაიბჰელა აკაღ. როინ მეტრეველის სტატიამ „ღაპით აღმავნებული და პეტრე პირველი (სხვაობა ექვსასი)“. პუბლიკაციას მოჰყვა მკითხველთა უჩვეულო გამოხატულება და თხოვნა, გავეთქვა ლაიბჰელიძე მასალა პეტრე პირველის წარმომავლობის შესახებ.

თხოვნის საფუძველი საკითხთან დაკავშირებით მორაგული, ხალხში გავრცელებული სხვადასხვა მოსაზრებებია.

ჩვენი თხოვნით, აკადემიკოსმა როინ მეტრეველმა წარმოგვიდგინა მოკლე ინფორმაცია, რასაც დღეს ვთავაზობთ მკითხველს.

თეიმურაზ ჟორიძე:

წვნიანი ფანტელების სინდრომი თანამედროვე ქართულ ლიბერალურად

ნ. 5 გვ.

USAID-ის ჩახსნამ, მათ შორის საქართველოდანაც, სხვა ფონდები აიკმულა, ნაწილობრივ მაინც შეივსოთ ევროებით გათვალისწინებული დოლარები, სწორედ ამ ღაცინებულ პროტესტს ვხედავთ დღეს!

დაკნინებული პროტესტის „ფულოსოფია“

ნ. 3 გვ.

**კურსკში უკრაინელი
„ნონასტისტების
განადგურებაში“
კიო ჩან ინის მეთაურობის
მონაწილეობდნენ!**

ნ. 8 გვ.

მიხეილ
ყავლაშვილი:

მზად ვართ, გავაღრმავოთ რეგიონული თანამშრომლობა ყველა მიმართულებით

მოხსენიებული მარ, რომ საქართველოს პრეზიდენტის რანგში პირველად ვსტუმრობ სომხეთის რესპუბლიკას ოფიციალური ვიზიტით. მსურს, გულთბილი მადლობა გადაგიხადოთ გამოჩენილი მასპინძლობისთვის. ჩემს კოლეგასთან შეხვედრისას კმაყოფილებით აღვნიშნე, რომ, მსოფლიოში მიმდინარე რთული გეოპოლიტიკური ვითარების ფონზე, ჩვენ ვაგრძელებთ ჩვენი ქვეყნების მჭიდრო პოლიტიკური, ეკონომიკური და ხალხთაშორისი კავშირების გაღრმავებას.

საქართველოსა და სომხეთს აქვთ სანიშნო ორმხრივი თანამშრომლობა მეტრი მიმართულებით. გასულ წელს ჩვენ გავაფორმეთ სტრატეგიული პარტნიორობის ხელშეკრულება, რაც მტკიცე მეგობრული ურთიერთობების კიდევ ერთი დასტურია და გზას უხსნის უფრო ღრმა და ყოვლისმომცველ თანამშრომლობას ყველა სფეროში. სომხეთი საქართველოს ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი საგარეო პარტნიორია. ჩვენს ქვეყანას სომხეთიდან ყოველ წელს უამრავი ვიზიტორი სტუმრობს და ამ მაჩვენებლით ყოველთვის პირველსაა.

ჩემს კოლეგას კიდევ ერთხელ დავუდასტურე საქართველოს უპირობო მხარდაჭერა სომხეთის რესპუბლიკის სუვერენიტეტსა და ტერიტორიული მთლიანობის მიმართ. საქართველოს საუკეთესო ინტერესებშია სომხეთის სტაბილურობა, წარმატება და წინსვლა. აქვე, მსურს პირადად ჩემი და ქართველი ხალხის სახელით მადლობა გადაგიხადოთ საქართველოს სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და არაღიარების პოლიტიკის მტკიცე და ურყევი მხარდაჭერისათვის. დღეს, პირისპირ შეხვედრისას ჩვენ ვისაუბრეთ რეგიონში არსებულ ვითარებაზე და მიმოვიხილეთ საქართველოს წინაშე მდგარი გამოწვევები.

ჩვენი გაცხადებული პოლიტიკა მშვიდობისა და სტაბილურობის ხელშეწყობაა. ჩვენ ერთგული ვართ კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის მიმართ, რომელიც ყველაზე რუსეთის მიერ საქართველოს ორი რეგიონის დეოკუპაციის და საოკუპაციო ხაზით გაყოფილ მოსახლეობას შორის შერიგებისა და ჩართულობის ამოცანებს, – განაცხადა საქართველოს პრეზიდენტმა, მიხეილ ყავლაშვილმა.

ქართველოს პრეზიდენტმა, მიხეილ ყავლაშვილმა სომხეთის პრეზიდენტთან, ვაჰაგნ ხაჩატურიანთან ერთად გამართულ ბრიფინგზე, როგორც ყველაშვილმა განაცხადა, იმედს გამოთქვამს, რომ უახლოეს პერიოდში სომხეთი და აზერბაიჯანი სამშვიდობო შეთანხმებას ხელს მოაწერენ.

„სწრაფად ცვალებად გეოპოლიტიკურ გარემოში რეგიონში სტაბილურობისა და მშვიდობის დამყარება სულ უფრო დიდ მნიშვნელობას იძენს. საქართველო ცალსახად მიესალმება 2025 წლის 13 მარტს სომხეთისა და აზერბაიჯანის განცხადებას სამშვიდობო შეთანხმების

პირობებზე მოლაპარაკებების დასრულების შესახებ. გვჯერა, რომ ეს არის მნიშვნელოვანი პროცესის დასაწყისი, რომელიც საჭიროებს შემდგომ ერთობლივ ძალისხმევას, რათა ერთად შევექმნათ მშვიდობიანი, უსაფრთხო, სტაბილური და განვითარებული სამხრეთ კავკასიის რეგიონი. იმედს გამოვთქვამთ, რომ უახლოეს პერიოდში სომხეთი და აზერბაიჯანი ხელს მოაწერენ სამშვიდობო შეთანხმებას, რითიც თვისობრივად ახალ საფეხურზე გადავა სამხრეთ კავკასიის პოზიტიური განვითარების დინამიკა და რეგიონის მიმზიდველობა.

შეხვედრაზე ასევე ვისაუბრეთ 2025 წლის 17 აპრილს თბილისში გამართული სამხრეთი შეხვედრის შესახებ, რომელიც წარმოადგენს სამხრეთ კავკასიის რეგიონის ქვეყნების სამხრეთი ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობის პროცესის დასაწყისს. საქართველო განუხრელად ემხრობა სამხრეთ კავკასიაში მშვიდობისა და სტაბილურობის დამყარების პროცესს. ჩვენ მზად ვართ, გავაღრმავოთ რეგიონული თანამშრომლობა უკლებლივ ყველა მიმართულებით და ჩვენი წვლილი შევიტანოთ სამართლიანი და მშვიდობიანი მრავალპოლუსიანი საერთაშორისო წესრიგის ფორმირებაში. მოხარული ვარ, რომ მიმდინარე წლის 5-7 ივნისს ერევანში ქართული კულტურის დღეები გაიმართება. მოუთმენლად ველით მომავალ წელს თბილისში სომხური კულტურის დღეების გამართვას, რომელიც კიდევ ერთხელ წარმოაჩენს სომხური კულტურის მდიდარ მემკვიდრეობას, ტრადიციებსა და თანამედროვე მიღწევებს.

სამაგალითო მრავალსაუკუნოვანი მეგობრობა და სტრატეგიული პარტნიორობა გვაძლევს მყარ საფუძველს, რომ ეს გამოჩენილი ურთიერთობა კიდევ უფრო მეტად განვავითაროთ. ბატონო პრეზიდენტო, ძვირფასო კოლეგო, ნება მომეცით, კიდევ ერთხელ გადაგიხადოთ გულწრფელი მადლობა განსაკუთრებულად გულთბილი მასპინძლობისათვის.

გსარგებლობ რა ამ გამორჩეული შესაძლებლობით, მსურს თქვენთვის ხელსაყრელ დროს ოფიციალური ვიზიტით მოგიწვიოთ საქართველოში, – განაცხადა მიხეილ ყავლაშვილმა.

სუს-ის უცხო ქვეყნის სპეცსამსახურები ანგარიში: და ქართული ოპოზიცია

(პირველი გამოცემა) „სავარაუდოდ, მსგავსი კონტაქტებისას, ასევე, სპეციალური სამსახურების წარმომადგენლები მათთვის სასურველი ინფორმაციის მოსაპოვებლად გარკვეულ ტექნიკურ ღონისძიებებს ატარებდნენ. დადასტურდა ცალკეული მასმედიის წარმომადგენლის კავშირი უცხო ქვეყნების ოფიციალურ პირებსა და, სავარაუდოდ, სპეციალური სამსახურების წარმომადგენლებთან, რომლებმაც განაცხადეს დაფინანსებას და მითითებებს, ასევე აწვდიდნენ ინფორმაციას დაინტერესების საკითხებზე.

საანგარიშო პერიოდში გამოვლინდა უცხო ქვეყნების სპეციალური სამსახურების მხრიდან საქართველოში ვიზიტად მყოფი პირების გამოყენების მცდელობები. დაფიქსირდა უცხო ქვეყნების მოქალაქეთა მხრიდან საქართველოს ტერიტორიაზე საეჭვო საქმიანობის განხორციელების ფაქტები, რაც გამოიხატა GPS კოორდინატების დადგენაში, დროებითი ფოტო და ვიდეოგადაღებებში. აღნიშნული კატეგორიის ზოგიერთი პირის მიმართ გატარდა კანონით გათვალისწინებული ღონისძიებები, მათ შორის ამოქმედდა სასაზღვრო კონტროლის მექანიზმი“, – აღნიშნულია სუს-ის ანგარიშში.

საქართველოს ტერიტორიასა და მის ფარგლებს გარეთ მოქმედ პირთა გარკვეული ჯგუფი სხვადასხვა საბაზით (მათ შორის „უცხოური გავლენის გამჭვირვალობის შესახებ კანონის“ მიღება, საპარლამენტო არჩევნების „გაყალბება“) საქართველოში გვემავლა

სამოქალაქო არეულობის და დესტაბილიზაციის პროვოცირებას, რომლის საბოლოო მიზანი ხელისუფლების ძალადობრივი გზით შეცვლა იყო.

ანგარიშის თანახმად, პირთა გარკვეული ჯგუფების მოქმედებები იმართებოდა უცხო ქვეყნებიდან მომდინარე დაფინანსებით, საპარლამენტო და არასაპარლამენტო კონკრეტული პოლიტიკური პარტიების ლიდერების და არასამთავრობო ორგანიზაციათა ხელმძღვანელების მიერ.

სხვადასხვა პერიოდში დანაშაულებრივ გეგმებში აქტიურად იყვნენ ჩართულნი ქვეყნის გარეთ მყოფი საქართველოს მოქალაქეები, კერძოდ, უკრაინაში მებრძოლი ქართველების კონკრეტული ნაწილი, რომლებიც აცხადებდნენ მზადყოფნას, ჩამოსულიყვნენ საქართველოში და აქტიური მონაწილეობა მიეღოთ პოლიციის წინააღმდეგ დაგეგმილ ძალადობაში, რასაც მოჰყვებოდა სიტუაციის უკიდურესი დაძაბვა. მათ შორის, განიხილებოდა მმართველი ძალის თანამდებობის პირების ლიკვიდაციის გეგმები.

საპროტესტო გამოსვლების ორგანიზატორების მიზანს მიმდინარე პროცესების ე.წ. მაიდანისა და წარმოადგენდა. იგეგმებოდა თბილისის სატრანსპორტო კვანძების პარალიზება, სამთავრობო დაწესებულებებსა და სტრატეგიული დაწესებულებების ობიექტებთან მისასვლელი გზების, სამართალდამცავი ორგანოების დისლოკაციის გაზრდა, ცენტრალური გამზირებზე ე.წ. კარავების ქალაქების მოწყობა.

საპროტესტო მუხტისა და რადიკალიზმის გასაზრდელად დაგეგმილი იყო სამართალდამცავი ორგანოების თანამშრომელთა პროვოცირება დემონსტრანტებთან დასაპირისპირებლად, რასაც უნდა მოჰყოლოდა მსხვერპლი. ამ მიზნით ცალკეული ახალგაზრდული ჯგუფების მიერ გამოიყენებოდა პირობები და ე.წ. მოლოტოვის კოქტეილები.

არსებული ინფორმაციით, საპროტესტო გამოსვლების ორგანიზატორების მიერ ასევე იგეგმებოდა 2024 წლის 14 დეკემბერს საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების პროცესის ჩაშლა. ამ მიზნით განიხილებოდა საქართველოს პარლამენტის მიმდებარე ტერიტორიაზე სიტუაციის მაქსიმალურად დაძაბვა, რასაც უნდა მოჰყოლოდა მსხვერპლი და მასზე პასუხისმგებლობა დაკისრებოდა ხელისუფლებას.

საპროტესტო აქციის ორგანიზატორების აგრესიის განსაკუთრებულ სამიზნეს წარმოადგენდნენ სამართალდამცავი ორგანოს თანამშრომლები. მათი დემორალიზებისა და პროვოცირების მიზნით გამოიყენებოდა ე.წ. ფერადი რევოლუციების მონეობასთან დაკავშირებული ისეთი მეთოდები, როგორებიცაა მათ მიმართ შეტევა, მოსყიდვა, საპროტესტო აქციის მონაწილეთა მხარეს მათი გადასვლის ინსცენირება, რაც, საბოლოო ჯამში, მიზნად ისახავდა სახელმწიფო სტრუქტურების ჩამოშლის განცდის შექმნას“, – აღნიშნულია სუს-ის ანგარიშში.

„ნაბო-საქართველოს სწავლება 2025“ დაიწყო

საქართველოს თავდაცვის უწყება „ნატო-საქართველოს სწავლება 2025“-ს მასპინძლობს. სწავლება ოფიციალურად კრწანისში, საერთო საჯარისო ცენტრში გაიხსნა.

თავდაცვის მინისტრის მოადგილე გიორგი ლილუაშვილმა, თავდაცვის ძალების მეთაურის მოადგილე, გენერალ-მაიორმა ზაზა ჩხაიძემ და ნატოს სამხედრო მკვლევარ ოფიცერმა, პოლკოვნიკმა მერატ ტელიმ სწავლების დაწყება მასში მონაწილე ქართველ და უცხოელ სამხედროებს მიულოცეს. სიტყვით გამოსვლისას მათ სწავლების მნიშვნელობაზე ისაუბრეს და მონაწილეებს აღსრულების პროცესში წარმატებები უსურვეს.

სწავლების გახსნის ცერემონიას დაესწრნენ თავდაცვის მინისტრისა და თავდაცვის ძალების მეთაურის მოადგილეები გიორგი ლილუაშვილი და მერიკალის გენერალი ჯოჯინაძე, თავდაცვის უწყების წარმომადგენლები, საქართველოში აკრედიტებული ქვეყნების თავდაცვის ატაშეები, ნატოს სამეკავშირეო ოფისის ხელმძღვანელი ალექსანდრე ვინიკოვი, ნატო-საქართველოს არსებითი პარტნიორი (SNGP) და ევროკავშირის მონიტორინგის მისიის წარმომადგენლები. ნატო-საქართველოს სწავლებების ციკლი ეს უკვე რიგით მეთხუთსეულს შეადგენს, რომელიც სამ წელიწადში ერთხელ საქართველოში იმართება.

დაკნინებულ პროტესტის „ფულოსოფია“

USAID-ის ჩახსნამ, მათ შორის
საქართველოდანაც,
სხვა ფონდები აიკულა,
ნაწილობრივ მაინც
შევესოთ ევროებით
ბამქრალი დოლარები,
სწორედ ამ დაკნინებულ
პროტესტს ვხედავთ ღვს!

კვირის ციტატები

ისთვის მწვანე შეუი სრულად ჰქონდა ან-
თებული. საქართველოს სამართალდამცავ
სტრუქტურებს უდიდესი ძალისხმევით გა-
ღებდა მოუწიათ რუსთაველის გამზირზე წეს-
რიგის, უსაფრთხოებისა და პარლამენტის
სასახლის შტურმისგან დასაცავად. ამ შე-
ტაკებებში არაერთი დემონსტრანტი და სა-
მართალდამცავი დაშავდა.

ჩვენ ისიც კარგად გვახსოვს, როგორი
დუმილით ადევნებდა თვალს მიმდინარე
პროცესს დიპლომატთა ის ნაწილი, რომე-
ლიც წინასაარჩევნოდ სიტყვაუხვობდნენ,
ახლა კი სწორედ მათი ინსპირირებით რო-
გორ მიუშვეს აგრესიული დემონსტრანტები
პოლიციასთან დასაპირისპირებლად. მათ
კარგად ესმოდათ ქვეყანაში დაპირისპირე-
ბის რეალური მიზეზი და არათუ არაფერი
გააკეთეს ოპოზიციისთვის ცრუ ნარატივის
გამოსართმევად, არამედ ყოველგვარად წა-
ახალისეს პარლამენტზე თავდასხმა. მანამ-
დე, პირველად ჩვენს ისტორიაში დემონ-
სტრანტს ცოცხალ ადამიანზე მოლოტოვის
კოქტეილი ასროლინეს, დასაწვავად გაი-

მეტეს და შემდეგ გმირად გამოაცხადეს.
სწორედ ამის შედეგად ვიხილეთ პირდა-
პირი მნიშვნელობით გახსნილი ცეცხლი
რუსთაველის გამზირზე.

სრულიად მოულოდნელად, პრეზიდენ-
ტმა დონალდ ტრამპმა საჯაროდ, მთელი
მსოფლიოს გასაგონად გამოაცხადა იმ მავ-
ნე პრაქტიკის დასრულების შესახებ, რო-
მელსაც იყენებდა ამერიკის ხელისუფლება
საერთაშორისო ასპარეზზე რბილ ძალად
მონათლული USAID-ის თუ NED-ის გამო-
ყენებით. ახალი ადმინისტრაციის განსხვა-
ვებული მიდგომა საერთაშორისო ვაჭრო-
ბის, უკრაინაში მიმდინარე ომისა და ნამ-
დვილი ამერიკული ინტერესების მიმართ
გლობალისტური ძალებისა და ომის პარ-
ტიზმისთვის ცივი შხაბი აღმოჩნდა...

– პრეზიდენტმა ტრამპმა უდიდესი ძა-
ლისხმევა გასწია უკრაინაში ცეცხლის შე-
საწყვეტად და მშვიდობის დასაწყვრებლად,
რომელიც ჯერ ისევ აწყდება წინააღმდე-
გობას. მან დახურა USAID-ი, როგორც ამე-
რიკული გრძელვადიანი ინტერესების და-

მაზიანებელი ინსტიტუტია. დაიწყო ამერიკის
უმაღლესი სასწავლებლებში უცხოური და-
ფინანსების გამჭვირვალობის უზრუნველ-
ყოფის პროცესი. USAID-ის, როგორც მთა-
ვარი დონორის ჩახსნამ საერთაშორისო ას-
პარეზიდან და მათ შორის საქართველო-
დანაც, სხვა ფონდები აიკულა, ნაწილობ-
რივ მაინც შევესოთ ევროებით გამოქრალი
დოლარები.

სწორედ ამ დაკნინებულ პროტესტს ვხე-
დავთ ღვს, რომელსაც გაკორბრეზული
დღის წესრიგით მაინც ახალისებენ. ამ პრო-
ცესზე დაკვირვება საინტერესოა იმიტომაც,
რომ ზუსტად დავინახოთ ამერიკული ინტე-
რესის სამომავლო ფორმირება და შექა-
ნიშვები. ახალი ადმინისტრაცია რეალურად
ახერხებს „დიფსოფიის“ დამარცხებას, რისი
შედეგიც იქნება სხვა ქვეყნების შიდა პო-
ლიტიკაში რბილი თუ ხისტი ძალით ჩაუ-
რევლობა და პარტნიორობა ინტერესების
გათვალისწინება, თუ ამის შედეგად მხო-
ლოდ დისკრედიტირებული და გაკორბრე-
ზული ინსტრუმენტები გაუქმდება, სანაცვ-
ლოდ კი იგივე დანიშნულების, მაგრამ ახა-
ლი ფორმის ზემოქმედების შექანიშვებს მი-
ვიღებთ, – წერს საქართველოს პარლამენ-
ტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილი.

ლოზუნების სვლილებით ხელისუფლება და ქუჩაში ხალხი არ იცვლება!

მას შემდეგ, რაც ოპოზიციამ დაინახა, რომ ქუჩაში
აქციის მონაწილეების ნაპატი შემცირდა, ხოლო საპ-
როტესტო მუხბო მიწადა, ხალხის ქუჩაში გამოყ-
ვანას ახალი ლოზუნებით და რადიკალიზმით ცდი-
ლობს. თუკი ადრე აქციის მონაწილეების მთავარი
მოთხოვნა ხალხური არჩევნების დანიშვნა და ე.წ.
კოლიტატიზმის გათავისუფლება იყო, 26 აპრილს
გამართულ აქციაზე მათ ხელისუფლების და პრემიერ
იჩაკლი კობახიძის გადამდგომა მოითხოვეს.

მმართველ გუნდში ფიქრობენ, რომ ამით ოპოზიცია
ეცდება ხალხის ახალი ნაკადის ქუჩაში გამოყვანას, თუმცა
უშედეგოდ. მათი ნარატივი და მცდელობები უკვე გაც-
ვდა, შესაბამისად, რაც უფრო რადიკალური იქნები-
ან, ხალხი მათგან მით უფრო შორს დადგება. მით უმე-
ტეს იმ ფონზე, როცა რუსმა ინტერნეტ ხულიგნებმა ექს-
პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი და ყოფილი სახალხო
დამცველი ამხილეს, ხოლო მათი და რადიკალების მიზ-
ნები საჯარო გახდეს, ხალხში მათი ნდობა განუღდა. აქ-
ციის მონაწილეებმა, 26 აპრილს, დიდუბის მოედნიდან
პროკურატურამდე მსვლელობა მოაწყვეს. იმეორებდ-
ნენ ლოზუნებს: „გადადგეს არალეგიტიმური ხელისუფ-
ლება“, „გათავისუფლდნენ პოლიტპატიმრები“. აქციის
მონაწილეები რუსთაველზე შეიკრიბნენ, იქიდან საზო-
გადოებრივი მაუწყებლისკენ დაიძრნენ.

მმართველი გუნდის ლიდერის მამუკა მდინარაძის
თქმით, კიდევ კარგი ოპოზიციას არ ჰყოფნის პროფესიონა-
ლიზმი, რომ ის ფული, რასაც გარე ძალები აძლევენ, ქვეყ-
ნის მავნებლობისთვის ყაირათიანად ხარჯონ.

„კიდევ კარგი, არ ჰყოფნით პროფესიონალიზმი,
რომ ის ფული, რომლითაც ფინანსდებიან აგენტურული
საქმიანობისთვის, უფრო ყაირათიანად ხარჯონ მავ-
ნებლობაში. ეს ამ ქვეყნის ბედნიერებაა. როცა აგენ-

ტურულ საქმიანობას ეწევიან, ვერასდროს მიაღწევენ
წარმატებას. რაც უფრო დამოუკიდებლად ვიქნებით,
გარე ძალები, რომელიც ქვეყანას არ უნდა იყოს, რუკ-
პანტიდან დაწყებული, სხვა ქვეყნებით დამთავრებუ-
ლი, ვერც ერთი გაზედავს ილაპარაკოს შენს ქვეყა-
ნაზე და ხალხზე შენს გარეშე. ამასობაში ევროპაში პირ-
ველ ადგილზე ვართ ეკონომიკური კეთილდღეობის
კუთხით და დიდი მადლობა იმ ადამიანებს, რომლებსაც
ერთ-ერთ ხილზე მანერი გამოუფენიათ, სადაც ეწერა,
რომ ჩვენს გარეშე გადაწყვეტილებები არ მიიღებაო“, –
აღნიშნა მდინარაძემ.

ანალიტიკოსი მასტან მდინარაძე ამბობს, რომ ნამდვი-
ლად გაუგებარია რას მისცემს ოპოზიციის ლოზუნის ცვლი-
ლება და რატომ მიიღეს ასეთი გადაწყვეტილება. ანალიტი-
კოსი for.ge-თან ამბობს, რომ თუკი ეს იმის გამო გააკეთეს,
რომ ფიქრობენ რადიკალიზმით ხალხს ქუჩაში გამოიყვანენ,
ძალიან ცდებიან.

„ლოზუნების ცვლილებით ხელისუფლება არ იც-
ვლება და მხოლოდ ეს არ კმარა იმისთვის, რომ ხალხი
ქუჩაში გამოიყვანოს. ხალხს ქუჩაში გამოსვლა არ უნ-
და, ეს რომ ნდობიდან აქამდეც გამოვიდოდნენ. ამი-
ტომ პროცესის რადიკალიზება და ასეთი მოთხოვნე-
რი ხალხი უფრო დაფრთხილეს და ქუჩას კიდევ უფრო
ნაკლები ხალხი გაეკარება. ეს არის ძალიან დიდი მცე-
დობა, როცა ლოზუნს ცვლი და არ იცის ამას რისთ-
ვის აკეთებს. რამ განაპირობა ეს ცვლილება, ხალხი
მიანყდა რუსთაველს და ამის გამო შეშინდება „ოცნება“
თუ რა ხდება? ეს ხომ კიდევ დამატებით არასერიო-
ზულობას მატებს ოპოზიციას და აქციის მონაწილეებს.

რამდენიმე კაცით ხელისუფლებას უძახო გადადგე
და წადიო, სერიოზული არ არის. როცა ხალხის გან-
ცდაა, რომ ამ ხელისუფლების ალტერნატივა ოპოზიცია
მმართველ გუნდზე უარესია და მას არ ენდობა, ხე-

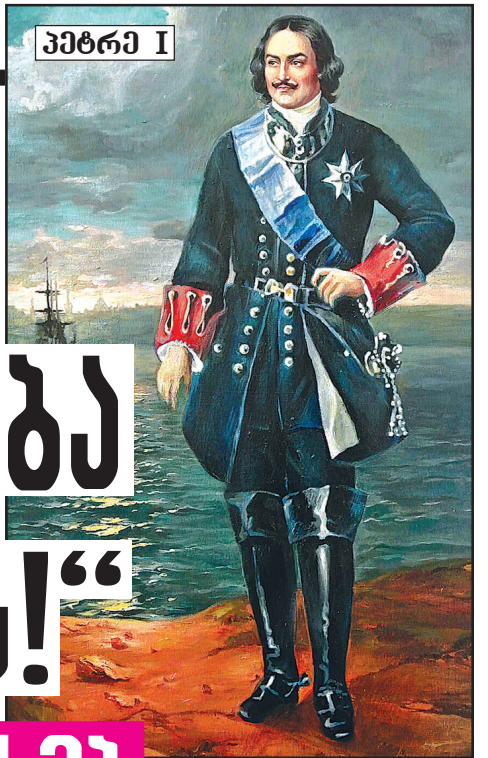
ლისუფლებაში არ მოჰყავს, ასეთ ლოზუნებს რომ ის-
ვრი, ეს ხომ შენს წინააღმდეგაც მოქმედებს, რადგან
ხელისუფლება ოპოზიციის კიდევ უფრო გასაშავებლად
გამოიყენებს. ამ ლოზუნებით ხალხს კი არ მიიზიდავენ,
პირიქით დააფრთხილებ“, – განაცხადა მდინარაძემ.

საუბარი იმაზე, რომ ხალხი მოიმატებს და უცხად რუსთა-
ველი საპროტესტო განწყობის ხალხით გაივსება, არასწო-
რია. ამისთვის ოპოზიცია არაფერს და ვერაფერს აკეთებს.

„შაბათს შედარებით მეტი ხალხი იმითმ მივიდა,
რომ არასამუშაო დღე იყო, თანაც ამინდი კარგი და-
ემთხვა. ამის მიზეზი არაა ის, რომ ვიღაცამ ლოზუნები
შეცვალა და ამის გამო ხალხი მოემატათ. შესაძლოა,
დრო და დრო ხალხის რაოდენობამ მოიმატოს, მაგ-
რამ ეს ის რაოდენობა არ იქნება, რომელიც ხელის-
უფლებას აიძულებს რაღაც კონკრეტული ნაბიჯები გა-
დადგას ამ აქციებთან დაკავშირებით. ეს არის ოპო-
ზიციის უმოქმედობა, საზოგადოებაში ამათი უნდობლო-
ბა. ოპოზიცია ვერ ახერხებს დღემდე ხალხთან კომუ-
ნიკაციას და ნდობის აღდგენას. სანამ ასე იქნებიან,
ხალხიც მათგან შორს იდგება და იქიდან დაუწყებს სიერს
ყურებას. ოპოზიციამ ლოზუნები კი არა, რაც უნდა ის
შეცვალოს, ხალხთან დამოკიდებულებას სანამ არ შე-
იცვლიან, არაფერი უშველით“, – ამბობს მდინარაძე.

მისივე თქმით, კობახიძის და ამ მთავრობის გადადგო-
მით ოპოზიცია არც არაფერს არ იგებს და არც კობახიძე არ
გადადგება. ანალიტიკოსი ამბობს, რომ დღეს პირიქით ხდება,
„ქართულ ოცნებაში“ კობახიძის გუნდი მოდის სრულად და
ის პოზიციებს კიდევ უფრო იმყარებს. ძაბირაძე ფიქრობს, რომ
კობახიძეს კარტ-ბლანში ექნება, ვინ უნდა შეცვალოს, ვინ უნდა
დანიშნოს, მაგრამ გამორიცხულია, რომ ის ახლა გადადგეს.
ამიტომ ასეთი ილუზიებით ხალხის მოტყუება მხოლოდ ოპო-
ზიციას ავნებს.

ლიკა გერიკაშვილი

პეტრე I

„არ ეგებვის, მივსებით კალაუფლებას ურჯულოს!“

პირდაპირ უნდა ითქვას, ისტორიოგრაფიაში მიღებული და აღიარებულია, რომ რუსეთის იმპერატორი პეტრე I არის შვილი რუსეთის მეფის ალექსი მიხეილის ძისა (1629-1676 წ.წ.). ალექსი მიხეილის ძე რუსეთის მეფის მიხეილ თეოდორეს ძე როგორც შვილი გახლდათ. რაც შეეხება სხვა ცნობებს აღნიშნული საკითხის შესახებ – ეს კარგა ხანია ცნობილია, თანაც არა მარტო საქართველოში, უპირველესად რუსეთში.

მე კეთილი, ახლო ურთიერთობა მქონდა გამოჩენილ ქართველ მეცნიერთან, აკადემიკოს შალვა ნუცუბიძესთან და მის ოჯახთან (მეუღლე მყავს მხედველობაში). ბატონმა შალვამ ასეთი რამ მიაშრო:

იგი მოსკოვში ერთ-ერთი ჩასვლის დროს შეხვდა თავის მეგობარს ალექსი

პეტრე დიდის ნარეკავლობის შესახებ

ნიკოლოზის ძე ტოლსტოის, რომელიც გახლდათ ავტორი ტომეულებისა პეტრე პირველის შესახებ.

ქართველი მეცნიერ-ფილოსოფოსი, ბატონი შალვა მწერალს ოჯახში მიუწვევია. იგი მოხიზლულა ტოლსტოის კაბინეტით, სადაც წიგნებთან ერთად გამოფენილი ყოფილა პეტრე I-ის სურათები, რამდენიმე ბიუსტი. ბატონ შალვას აღტაცებულს მიუმატავს ა. ტოლსტოისთვის – რა ბედნიერი ხარ, რომ შენი პეტრეს გარემოში იმყოფები. პასუხად მწერალს უჩვენებია დოკუმენტი, სადაც აღწერილი იყო ბოი-ართა სათათბიროს მიმდინარეობა და აქედან გამომდინარე მტკიცებოდა ალექსი მიხეილის ძის პეტრეს მამობის ვერსია.

ცხადია, ბატონ შალვას ეს ამბავი მხოლოდ ჩემთვის არ უამბნია. მთავარი ისაა, რომ ეს ინფორმაცია პროვოკაციულად მიუჩნეოდა რუს მწერალს და საჭიროდ ჩაუთვლია დოკუმენტის იოსებ სტალინისთვის ჩვენება. აქედან საშუალოდ, რომ პეტრე I წარმოშობით რუსი არ ყოფილა; ზოგიერთი მინიშნებით იგი ქართველი იყო. ნიშანდობლივია, რომ იოსებ სტალინს ეს ფაქტი არ გაჰყვირებია. დოკუმენტის საფუძვლიანად გასწავლის შემდეგ უთხოვია ა. ტოლსტოისათვის, რომ აღნიშნული მასალა არ გამოეშვერებინა. ეს თხოვნა კი მარტივად დაუსაბუთებია, რომ რუსი ხალხისათვის არ დაეკარგათ ამ დიდი პიროვნებით სიამაყის შესაძლებლობა.

მიუხედავად ბელადის აკრძალვისა, აღნიშნული ფაქტის შესახებ ინფორმაცია მაინც გავრცელდა საზოგადოების გარკვეულ ფენებში. ამ ამბის გავრცელებას სხვა გარემოება აძლევდა საფუძველს. საქმე ისაა, რომ ალექსი მიხეილის ძის პერიოდის მოსკოვის სამეფო გარკვეულად სუსტი იყო. ამ დროს დაეცა ბოიართა სათათბიროს როლი, საერო კრებებმა შეწყვიტეს საქმიანობა და ა.შ.

ამასთან, ალექსი მიხეილის ძე იყო სუსტი, ფიზიკურად უძლური პიროვნება. მას ურთიერთობა ჰქონდა ძირითადად საეკლესიო პირებთან. ერთი ამათავანი გახლდათ არტამონ სერგის ძე მატვევიც,

არტამონ მატვევი

ალექსეი მიხეილის ძე

ნატალია ნარიშკინა

რომელიც რეალურად ახდენდა მეფეზე გავლენას. ამ უკანასკნელს მიზნად ჰქონდა დასახული, როგორც ჩამოეშორებინა მეფისთვის მილოსლავსკების საგვარეულო! ქვეყნის დედოფალი კი სწორედ მარია ილიას ასული მილოსლავსკაია იყო...

მარია მილოსლავსკაია მეფეს ბევრი შვილი გაუჩინა. საოცარი იყო, რომ გოგონები ფიზიკურად ჯანმრთელები იყვნენ, ბიჭები კი სუსტები, უსუსურები, ავადმყოფები.

ხუთი ვაჟიდან სამი მცირეწლოვანი გარდაიცვალა. უფროსი შვილი თეოდორე მძიმე ავადმყოფი იყო – გასივებული ფეხით ვერ გადაადგილდებოდა. არც მეოთხე შვილი ივანე გამოირჩეოდა ჯანმრთელობით. იგი ცუდად მეტყველებდა და თანატოლებს განვითარებით ჩამორჩებოდა.

1669 წელს ალექსი მიხეილის ძის მეუღლე მარია მილოსლავსკაია გარდაიცვალა, ამის შემდეგ „თავი გამოიჩინა“ არტამონ მატვევიცმა და მაჭანკლის ფუნქცია დაიკისრა. მან დაქვრივებული მეფის საცოლედ შეარჩია ყირიმელი თათარი, თავადის ასული ნატალია კირილეს ასული ნარიშკინა, ყირიმელი თათრის მურზა ისმაილი ნარიშკის ქალიშვილი.

ნატალია ამ დროს მოსკოვში ცხოვრობდა. მამამისი ისმაილი რუსეთში კირილედ „მოინათლა“.

ნატალია ნარიშკინა ფიზიკურად ლამაზი პიროვნება იყო, 21 წლისა, ხორციელი – როგორც ახასიათებენ, ხოლო მეფე ალექსი მიხეილის ძე – 42 წლის, ფიზიკურად დაუძლურებული პიროვნება.

ალსანიშნავია, რომ რუსეთის საიმპო კარზე ყვანდოქასობიდან, საიმპოდ ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში იმყოფებოდა პართლ-კახეთის მეფის თეიმურაზ I-ის შვილიშვილი. დავით გაბონიშვილისა და ელენე დიხანაშვილის შვილი ირაკლი. იგი რუსეთში ნიკოლოზის სახელით იყო ცნობილი. ესაა ირაკლი პირველი (ნაზარალი-ხანი).

პეტრე I

პეტრე II

როგორც შეგვხვდა პართლის მეფე იყო 1688-1703 წლებში. კახეთის – 1703-1709 წწ.

არსებითია, რომ ირაკლი (ნიკოლოზ დავითიშვილი) ძალზედ დაახლოებული იყო მეფესთან და არ იყო შემთხვევით, რომ იგი ქორწინების და კერძოდ ქორწილის თავკაცად დაინიშნა. ეს ძველ რუსულ ქორწილში მნიშვნელოვანი ფიგურა იყო: Тысяцкий (ასე ერქვა ამ მოვალეობის მფლობელს) საინტერესოდა განმარტებული ვლადიმერ დალის ლექსიკონში: Старший свадебный чин... обычно это крестный, он же и посаженный отец жениха, он же и распорядитель поезда и обрядов, благословляет и увозит жениха, меняет кольца четы, платит за свадьбу и привозит домой молодых („Толковый словарь живого великорусского языка Владимира Даля“, С-Петербург, Москва, 1882, стр. 448).

ამ განმარტებებში აკმარად ჩანს „ტისი-აკის“ აქტიური როლი ქორწილში და მისი განსაკუთრებული სიახლოვე მეფე-დე-

ოდ მალალი (თითქმის ორ მეტრამდე) გახლდათ... საინტერესოა, რომ ამ ტანმაღალ პიროვნებას ფეხსაცმელი 38 ზომისა ეცვა, ტანსაცმელი კი 48 ზომისა. მიაჩნიათ, რომ გარეგნობა პეტრე პირველმა მემკვიდრეობით მიიღო ქართული ნათესაობიდან. მსგავსებას პოულობენ პეტრე პირველსა და ქართველი მაგრატიონების (ირაკლი I, არჩილ II) გარეგნობას შორის. მიუხედავად იმისა, რომ ბევრი თვისება კავკასიური ჰქონდა, პეტრე პირველი მინაგანად პირწმინდად ევროპელი იყო.

არსებობს მეორე ვერსია პეტრე I-ის იმერეთის მეფის არჩილ II-ის (1661-1663 წწ) შვილობის შესახებ.

ცხადია, ყვალაფერი შესაძლებელია, მაგრამ ეს ვერსია მეტად სავსოა, ამიტომ მასზე არ შევიჩინებთ!

როინე მეტრეველი, აკადემიკოსი

„წმინანი ზანტალები“ ნაცვალ, შემეპლო მრ-
მეშველივინა „მეშველივინა იმიტო“, ან „ბასროლა
ბასროლივინა“, ან „ტინევი კივინა ლაქორინი-
ნენ“, ან „კაპაპა ყოყნის ფოტოვინა“, ან „ლაქორ-
ლავა სხვადასხვა მეთოდები იყენებენ...“ თანამე-
როვე ქართული. საინფორმაციო სივრცე ამგვარი არ-
ჩევანის უსაფრთხო შესაძლებლობას იძლევა.

ამ მართლაც უსაფრთხო არჩევანის შესაბამისად,
უსაფრთხო ლიტერატურული ქართული ენის ბაქო-
ვის, უფრო რბილად რომ ვთქვათ, მშობლიური და
მსოფლიოს ბიბლიოთეკების მშობლიური სახეობები მისი
მართლმართლ ბადაბაბების სიმშრეობა.

ალბათ, ვაჭარებმა, არა? – ღმერთმა იწავოს, ასე
იყოს, ბაბრამ, მოდი, ვნახოთ, როგორ წერენ და
მეგვრელებმა ქართული „ქართლისთავი“, „პოლიტი-
კოსავი“, „ანალიტიკოსები“ თუ „თარგმანები“.

იმედია, არ ღამრახავთ, თუ ან უკვე გაქურდა-
ლისებულნი ბარბარულად ღამრახავი „ლილი პოლიტი-
კოსის“, ბატონი ლევან ხაბიშვილის – „ჩვენი ხაბიშ-
– „მოღვაწეობით“ ღამრახავი.

ვერ ღამრახავთ, თანამედროვე გეოგრაფიკული

წმინანი ზანტალების სინდრომი თანამედროვე ქართულ ლიტერატურაში

უახლოესი წარსულის პოლიტიკა
რომ ბავშვისნოთ, საბჭოთა დინამიკა
ვარგადა უნდა მინათო ჩინოთი, აქოვანებ-
და – მინათო საბჭოთაში.

მოკლედ, კვირფასო ხელმოცარე-
ლო მოქოლიტიკოსო ჟურნალისტოვო
და მოქოლიტიკოსო პოლიტიკოსოვო,
სანამ რამე გრძნობის თქმას გადაწყ-
ვიდეთ, მოგა უნდა დაგვიჩვენო. ხა-
ბიანინათხს ეს ვერ უხველის, ბაბრამ
ბაიანს. არც იმის დიდი იმედი მაქვს, რომ
„ხაბი და კოვანა“ ოდესმე ამ წერილს
მოაპოვებენ.

პოლიტიკოსებს ცოტა მოგვიანებით დავე-
რუნდები, ახლა კი ძალიან მოკლედ ჟურნალის-
ტების და თარგმანების (უფრო ზუსტად, უთარ-
გმნოდ თარგმნილი ტექსტების) შესახებ.

„მისი ზინა მოთავსებულია 1944 წელს
აშენებულ შენობაში, რომელიც ახდენს
კლასიკური ხიზლისა და თანამედრო-
ვე პრაქტიკულობის შერწყმას. მისაღე-
ბი ოთახი არის სახლის ცენტრი. იქ მდე-
ბარეობს დიდი წიგნის თარო, რომელიც
სავსეა ლიტერატურით; კომფორტული
სკამი, ელექტრონიკის სავარძელი და სუფ-
რა. კედლებზე გამოფენილი სურათები
სიბრძნისა და პიროვნულობის მატებს სიფ-
რეს. მისი სიყვარულიც მწვანისა და
მართა აშკარა მთელს ზინაში“.

თუ მთარგმნელობითი ნიჭით დაჯილდო-
ებული ადამიანი ბრძანდებით, იქნებ გამოი-
ნოთ კიდევ, რომ აქ საუბარია ჯერ კიდევ გა-
სული საუკუნის 40-იან წლებში აშენებული სახ-
ლის კარგად გარემონტებულ, კომფორტულ
საცხოვრებელ ზინაზე; „სუფრა“ არის მაგიდა,
ხოლო ზინის პატრონის „სიყვარული მწვანი-
ლის მიმართ“ – მოზინადრის ლტოლვა ოთა-
ხის ყველაფერისადმი.

„ანუჩკას აქვს ამსოლუტურად უნიკა-
ლური სილამაზე და ყველას გულს აჩ-
ქარებს. ის თავის გარდაცვლილ მამას
უცნაურ მოწონებას იზიარებს და ზოგიც
კი ამტკიცებს, რომ ის მისი მაფურთხე-
ბის იმიჯია. მან აიღო მისი ცისფერი თვა-
ლები და საფორმო ღიმილი და გახდა
ღელღლის ქალი ასლი“.

როგორც პროფესიონალითა თარგმანმა, შე-
მიძლია სრული პასუხისმგებლობით ვთქვა, რომ
ამ „ქართული“ ტექსტის ქართულ ენაზე თარგ-
მნა, უბრალოდ, შეუძლებელია. თუ ინტუიციას
ვენდობი, ავტორს, მგონი, იმის თქმა სურდა, რომ
ოდესღაც მსოფლიო ქალების გულთამყვრობე-
ლი ალენ დელოის ქალიშვილი მამამისის სრე-
ლი ასლია.

აი, ამ ტექსტის თარგმანზე ოცნებას კი ვერა-
ვითარი პროფესიონალიზმი ვერ ავიხდენთ:

„ღამე გავატარე ჩემს პირველ პე-
მანზე, ვისევემდო კურორტზე! როცა სამ-
სახურში დავბრუნდი – უბრალოდ STU-
POR-ში შევევარი... ასეთი შემოტრია-
ლება და სიზმარებიც არ იქნებოდა ნა-
ნახი!... – ფრთხილად! – მწვანე ყვრილ-
მა ოღია სწრაფად მოტრიალდა, მაგ-

რამ უკვე გვიანი იყო. უკნიდან ვილაცამ
ჩაიბინა და უზარმაზარი საზამთრო,
რომელსაც ის ასე ფრთხილად მიჰქონ-
და, ხელშიდან გასრიალდა, ყრუ რაკ-
რაკით ასფალტზე აჩქარდა, კაპაპა წი-
თელ ნაჭრებზე გაფრინდა. წვნიანმა
ფანტელემა დატ-
ბორა არა მხოლოდ
მის ფეხები და ტან-
საცმელი, არამედ
ხმაურიანი კომპანია
გუგუნებს ახლომახ-
ლო“.

ცოტა უნდა წავიტრა-
ვახო. მართალია, ახლა
რომ წავიკითხავთ იმ ტექ-
სტის შინაარსისა ბევრი გე-
რაფერი გავიგე, მაგრამ
დამეჭიფებოთ შემძლია
ვთქვა, რომ „ტვინები მშე-
ბი“ ტყუპი მშები და „ტვი-
ნები დები“ – ტყუპი დები
უნდა იყვნენ:

„ტვინები მშემა დაქორწინდნენ ტვი-
ნებზე დებზე და ორი წლის შემდეგ ორი-
ვე გახდნენ ორსული და მოიყვანეს გა-
უთვალისწინებელი ბავშვები. „გვინათ
მა... ჩვენ ორივე ველოდებით ბავშვებს!“
ეს ფრაზა რომლითაც შეხვედრილი იყო
ემოციური ფოტო, მათ გულშემატკივრებს
სიხარული მოუტანა. მილოცვების და
მხარდაჭერის წერილები სუსტი, რაც ზო-
გადი აღფრთოვანებას ასახავდა. „ჩვე-
ნი ბავშვები მხოლოდ მშეში არ იქნებიან,
არამედ გენეტიკურად სრული და ველით
მათი შეხვედრას და მათი ერთმანეთთან
შეხვედრას,“ – გაუზიარეს ზედნიერი
მშობლებმა“.

დამიჯერეთ, ამ ინფორმაციის თარგმნა მარ-
თლაც აუცილებელია. საქმე რომ გავიოლოთ,
გეტყვით, რომ საუბარი ეხება არა ვინმე მონოლო
ან თურქ-სელჯუკ დამპყრობლებს, არამედ თა-
ნამედროვე ავტომობილების ქურდებს, რომლე-
ბიც გატაცების იარაღად მონეტებს იყენებენ:

„დღეს მე ვნახე მონეტა მუხლზე გან-
ვიდოს და მყისიერად გავაცნობიერე,
რომ რაღაც არ იყო სწორად! თუ მსგავსი
რამ შეამჩნიეთ თქვენს მანქანაში, იყა-
ვით ფრთხილად – ეს შეიძლება პრობ-
ლემას აღნიშნავდეს! მე ავეხსნი, რა ხდე-
მა რეალურად სტატიის შოლოში ასე-
თი ტრუეების შესახებ ამგვარი ხშირად
ხდება. დამყრობელებმა სხვადასხვა მე-
თოდები იყენებენ მანქანების შესამოწ-
მებლად...“

ახლა ქართველი ჟურნალისტების ქართულ
ენაზე დანერგილი ორიოდ მაგალითს შემოგთა-
ვაზებთ.

„ამასთან, ადგილზე მომუშავეები
მოკლულ ტაქსის მძღოლებზე საუბრო-
ბენ. როგორც ისინი აღნიშნავენ, ტაქ-
სის მძღოლი ბაზარში ხორცის საყიდ-
ლად შევიდა, რა დროსაც გასროლა

განხორციელდა, ის მოკლულების დახ-
მარებას შეეცადა, რა დროსაც ტყვია მა-
საც მოხვდა“.

ჩემი სწავლების ან ჯუკის დარიგებისგან ჯვარი
სწვრია, მაგრამ პატივცემულ ქართველ ჟურნა-
ლისტს, სავარაუდოდ, ამის თქმა სურდა:

ბაზრის თანამე-
რობლთა თქმით,
სრულსა და ტაქსის
მძღოლი ბაზარში
ხორცს ყიდულობ-
და და ტყვია მასაც
მოხვდა.

კიდევ ერთი მაგა-
ლითიც ვნახოთ: „იტა-
ლიაში დღემდე წარ-
მოუდგენელი რამ ხდე-
მა ნეაპოლის ქუჩებში
დღემდე კვარაცხელი-
ას თამაშს გულით უყუ-
რებენ და ზალეშიკო-
ბენ – წერენ იტალიური
გამოცემები“.

არადა, ჟურნალისტს (გვარს არ დავასახე-
ლებ და, ერთზე გამოჩენილი უნდა იყოს!), შე-
ცდო ძალიან უბრალოდ ვთქვა: „იტალიური გა-
მოცემები წერენ, რომ ნეაპოლელები დღემდე
მხურვალედ გულშემატკივრობენ ხეივა კვა-
რაცხელს. ასეთი რამ იტალიაში არასდროს
მოხდებოდა“.

რა გაეწყობა, აზრების მართვად გადმოცემა
ძალიან რთულია, მით უფრო – წერილობით. კი-
დეგ უფრო რთულია, როცა ჯერ გამოჩენილებში
„გაიჩიოვები“ და მშობლიურ ენაზე წერა-კითხვის
სწავლას მერე იწყებ. თანაც თუ რუსული „მა-
ლელები“ მშობლიური ქართული („გულშე-
მატკივრობა“) გვინათ...!

მართალია, ხელისუფლებამ საქართველოს
უმაღლეს სასწავლებლებში ქართული ენის სწავ-
ლების გაძლიერებაზე გადაწყვეტილება მიიღო,
მაგრამ ეს საქმეს ნამდვილად არ უხველის. აუცი-
ლებელია, ქართული ენის სწავლების გაძლი-
ერება-რეორგანიზაცია დანერგვით, საჯარო სკო-
ლებსა და ტექნიკურ სასწავლებლებში. თანაც,
სასწრაფოდ და რადიკალურად. ამავე დროს,
აუცილებელია, როგორმე ზღვარი დაედოს „წვნი-
ანი ფანტელისა“ თუ „მშეში ტვინების“ მსგავ-
სი ენობრივი ტერორისტული ტექსტების ინტერ-
ნეტ სივრცეში გამოქვეყნებას. ვიმეორებ, ეს ჯერ
კიდევ 12 წლის წინათ „ქართული ოცნების“ ხე-
ლისუფლებში მისვლისთანავე უნდა გაკეთებუ-
ლიყო. თუმცა სკოლს გვიან, ვიდრე არასდროს!
ბარზე უნდა პოლიტიკური დემოკრატიის ორი-
ოდ ნიშნულზე ვნახოთ. ამავე დროს, ეს გახლავთ
დემონსტრირების დაუოკებელი სურვილი, სა-
კუთარი უფრო-უნიჭობის უნებლიე გავრცელე-
ბაზე ბევრად საშიში მოვლენა:

„სიკეთე უნდა გაიმარჯვოს ბორო-
ტებაზე... დღეს რუსთაველზე რუსეთის
იმპერიას ემრძებიან... რუსეთის იმპერია
მკვლელობა და ოკუპანტია... დღეს ახალ-
გაზრდობა საქართველოს თავისუფლე-
ბისათვის იბრძვის...“

საქმე ის არის, რომ თბილისში, გათუხში,
გუგლიდში, ქუთაისში, რუსთაველი ან იორ-
მულანოვში არავითარი ანტიმედიკალიზ-
მის ბანაკური ლტოლვით მუშაობის და
უცხოური დაფინანსებით გადმოგვლევ-
ლი თვითმარტოვით ოკუპაციის მიერ ქა-
ში გამოცხადებული ახალგაზრდობა (ძველ-
გაზრდობა!) საპარტოვლოს მტრული ა-
ლექსისთვის ჩასაგარეგლად იბრძვის.
გვლელი და ოკუპანტის რუსეთის იმპერია-
ს, დიდი გრიტანეთის, საფრანგეთის, ეს-
პანეთის, პორტუგალიის, პოლონეთის,
გელბიას, გვლეთის, ნიდერლანდების, ი-
ნეთის, ავღანეთის, ირანის და ავსტრიის ზე-
ერთეული მტაცების!

ასე რომ, ქართულად ახალგაზრდო-
ბა რუსული იმპერიის წინააღმდეგ პი არა,
თანამედროვე მსოფლიოში თავისი სა-
შოგლოს ღირსეული ადგილის დაპყრო-
ბისთვის უნდა იბრძოდეს...

„ივანიშვილის ბიჭები კრემლის ამ
ხაზზე რომ ზიან ეწვიათ, მაგრამ სად საუბრო-
ბენ კრემლთან, რასაც ზახაროვა ამბობს
ევროკავშირის წინააღმდეგ ჯერ კიდევ
დიპლომატიური ურთიერთობების არარ-
სებობის ფონზე, ეს კი საინტერესოა.“

P. S. 2030-ში ევროკავშირი კი იქნება. აი, რე-
სეთი როგორი იქნება, ევ უფრო მაინტერესებს...“

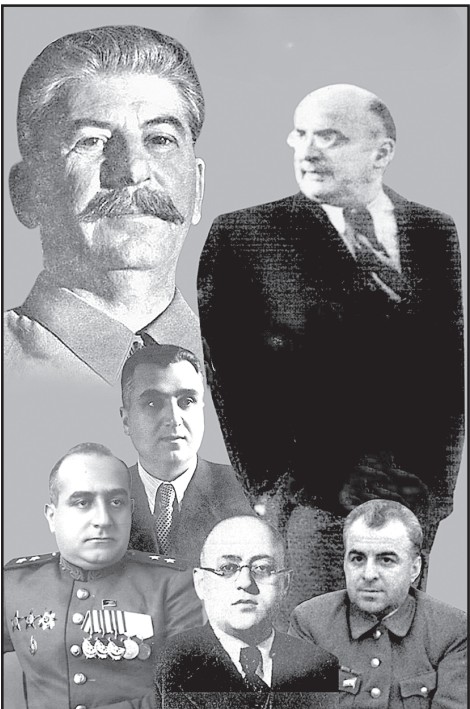
ამ სიტყვების ავტორი სახელგანთქმული ქარ-
თველი პოლიტიკოსი „კრემლის ხაზზე მუდომ
ივანიშვილის ბიჭებზე“ იმ ქართველ ხანდაზმულ
თუ ახალგაზრდა მოქალაქეებს გულისხმობს, ვი-
საც ევროკავშირის თანამედროვე ფორმით ხან-
გრძლივ არსებობაში ეჭვი ეპარება. ამიტომ ამ
ყოვლად უნიჭო დემოკრატიის ავტორს ალაღად
ვეტყვი: ჯერ ერთი, შენი ქართული ენის მასწავ-
ლებელი და შენი პოლიტიკისკენ ნამეგობელი...
რა ვთქვი! მეორეც, შე მამაცობიერებო, რაღაცას
რო დანერ, მერე ხომ უნდა წავიკითხო! ახლა რომ
ხაზზე ეს შენი მიეთმოეთი წავიკითხო, ხომ მო-
გეტრა ევ ჯვინი თავი!

* * *
კიდევ ერთი მარადიულად დაწყვი-
პოლიტიკოსის პრიმიტიული დამატო-
ბის მხარეში მაგალითი და ანთი და-
მასრულებ:

„არავითარი მოთხოვნა არჩევნების, ჩვენ
თვითონ უნდა ჩავატაროთ არჩევნები სექ-
ტებში. გვყავს პრეზიდენტი სალომე ზე-
რაბიშვილის სახელით, რომელიც შეიძლე-
ბა დანიშნოს ეს არჩევნები“.

ლიტერატურულ ქართულ ენას ვეღარ
ისწავლი, მაგრამ შე კაცო, ბარზე ისიც გე-
ქვა, ყოველი შემთხვევისთვის საკუთარი ნა-
პოლეონი რო გყავს უკ-
რაში გადახალული!

თიიბურაზ
ძორიძე
27. 04. 2025

მინუს, მხოლოდ მეგრელებს ყოფი. 1948-1951 წლებში სხვადასხვა მოტივით უშიშროების სისტემიდან გადუშვით 352 ქართველი მუშაკი, მათგან: 86 ქართველი, 59 კახელი, 72 იმერელი, 51 გურული, 59 მეგრელი 25 რაჭველი და ლეჩხუმელი. 1951 წლის 1 ოქტომბრის მონაცემებით, საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების ორგანოებში მუშაობს 1275 ქართველი ეროვნების ჩეკისტი, მათგან: 128 კახელი, 295 ქართველი, 270 მეგრელი, 204 გურული, 244 იმერელი, 134 სხვადასხვა კუთხიდან. ბარამია მხოლოდ განთავისუფლებულ მეგრელებს მფარველობდა, მათი აღდგენისთვის იღვწოდა (მალანია, თოდუა, ჩხეტი, გუჯაბიძე). ყველა განაწყენებული მეგრელი ცეკაში სწორედ ბარამიას აკითხავდა. 1949 წლის თებერვალში მოსკოვში ხილით სპეკულაციისათვის დააკავეს სოხუმელები გრიგორიადი და კოსტიკიდი. მათს პასუხისცემაში მისაცემად საქმე სოხუმის საქ-

მოსხნის შესახებ. მასში ნათქვამია, რომ ამხანაგების პონომარენკოს, შკირიატოვის, საფონოვისა და ეგოროვის შემადგენლობით შექმნილი კომისიის მიერ ბოროტმოქმედ გვასალიას ციხიდან უკანონო განთავისუფლების გარემოებათა შემოწმების, აგრეთვე, ამ საკითხთან დაკავშირებით სსრკ გენერალური პროკურორის მოადგილის აშხ. მოკიჩევის მიერ მიცემული ახსნა-განმარტების შედეგად, სკპ(მ) ცენტრალურმა კომიტეტმა დაადგინა დაკისრებული სახელმწიფო მოვალეობისადმი კ. მოკიჩევის არაკეთილსინდისიერი დამოკიდებულების ფაქტები.

სსრკ პროკურატურაში შევიდა სოხუმის ყოფილი პროკურორის, საქართველოს სსრ უზენაესი სასამართლოს მიერ მექრთამეთმისთვის 10 წლით თავისუფლებადკვეთილი გვასალიას საქმე. მიუხედავად იმისა, რომ სასამართლო გამოძიებით უდავოდ იყო დადგენილი მექრთამეობაში გვასალიას

ასეთი პათოსით წარმოართა პლენუმის პირველი დღე.

იკვებება კუთხურობის, მფარველობის, მექრთამეობის ნაცნობი სურათი, მაგრამ რა შუაშია ნაციონალისტური, ანტიპარტიული, ანტისაბჭოთა ჯგუფი? ან, განა მხოლოდ სამეგრელოს რაიონებში იყო პოლიტიკური ხელმძღვანელობის ასეთი მანკიერი სტილი? მექრთამეობა, დატაცება, ნათლიმამობა ხომ სხვა კუთხეებშიც იყო ფეხმოკიდებული?

მისა ბარამიამ ბრალდებათა ნაკადში ეს სუსტი წერტილი იგრძნო და სიტყვა ითხოვა. ამაოდ ფიქრობდა, რომ ყველაფრის მტკიცედ უარყოფით რაიმეს შეცვლას შეძლებდა. სიტყვა არ მისცეს. მისცეს მხოლოდ ხუთი წუთი განცხადებისათვის.

მეგრული ნაციონალისტური ჯგუფის ხელმძღვანელი არ ყოფილვარ და არც ვარ, შეიძლება ვცდები, მაგრამ ახლავ ვამბობ, რომ მინისტრი რუსაძე მრავალ საკითხში სერიოზულ შეცდომებს უშვებდა და უშვებს, კადრების მიმართ არ არის ობიექტური. ჩემთვის განსაკუთრებით პოლიტიკურად მომაკვდინებელია ანტიპარტიული

ალექო ასლანიშვილი

მეგრეთა საქმე

სიმონ ჯალიძე პირში წაუღა მისა ბარამიას, ნაციონალისტური განწყობის, შოპინიზმის, ჯაფარიძე მიდრეკილვების შედეგად იქამდე მიხვდნო, რომ ზოგიერთი მუშაკის ცოლსაც კი ღებულადი სამუშაოზე მოსაწყობად.

ქუთაისის ქალაქკომის მდივანმა გრიგოლ კოკაიამ სინანულით თქვა, ბარამიას და მისი ჯგუფის ანტიპარტიული საქმიანობის გამო პატიოსანი მეგრელები ისვრებიან. ყველამ ვიცოთ, რომ ბარამიას მამა ივანე, 70 წლის კაცი, ხანჯლით და ნაგანით დახეცვდა რაიონებში სხვადასხვა საქმის „ჩასაწყობად“ (თავის დროზე, ზუგდიდში მცხოვრებმა ბატონმა მამანტი პაჭკორიამ, „მეგრეთა საქმის“ გამო რეპრესირებულმა პარტიის ჩხორონწყის რაიკომის ყოფილმა მდივანმა, მაცნობა: ივანეს უკადრისი საქციელის შესახებ მისა ბარამიას ვუამბე. როგორმე აღკვეთე ეს ამბავი, მთხოვა შენუხებულმა. ის დღე იყო და იმ კაცს ჩვენი რაიონიდან ფეხი ამოვაკვეთინე, ნაგანი კი ჩამოვართვით-ა.ა.).

ცეკას ინსპექტორმა ვალერიან ქარჩავამ ზუგდიდში სახელმწიფო ქონების გამოფლანგვებში და დამტაცებლების მფარველობაზე ილაპარაკა. შევამოწმეთ ნარაზენის მეურნეობა, დავეკითხეთ ხალხი, პასუხისცემაში მივეცით, მაგრამ 3 წლის განმავლობაში ვერ მივაღწიეთ გასამართლებას, ზუგდიდის რაიკომი თავგამოდებით იცავდა მათ. პირველ მდივანს ჩაჩიბაიას ძალზე დიდი მხარდაჭერა ჰქონდა იმ დროს, როცა ყველაზე მეტი დარღვევები იქ აღინიშნებოდა. ჩაჩიბაია ჯერ კიდევ 1944 წელს იყო მოსახსნელი, როცა 1700 ტონა ჩაი გაუფუჭდა. ზუგდიდის ერთ-ერთ სოფელში საბჭოს შენობა გაყიდეს, საბჭო კი დაქირავებულ სახლში გადავიდა. ამ რაიონის ხელმძღვანელთა უკანონო მოქმედება გარკვეულ გავლენას ახდენდა სამეგრელოს სხვა რაიონების მუშაობის სტილზე. ჩაჩიბაიას გავლენა იგრძნობოდა ამაჟამე, წალენჯიხაზე...

პლენუმზე რამდენჯერმე თქვა, რომ სხვაგან არსად არ არის იმდენი ქურდობა, დატაცება, რამდენიც ზუგდიდში, სხვაგან ვერ ნახეთ იმდენ ავტომანქანას, რამდენსაც იქ, რომ ბარამიას მამასავით დათარეშობს შურა იოსავას დედაც.

სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროში თავისი მუშაობის პერიოდში (1948-1951 წ.) კადრების წმენდის ანგარიშით წარდგა მინისტრი რუსაძე: სამინისტრო დამინტერესებული იყო კორუპციულ პირებით, ხალხს არჩევდნენ კუთხურობის, მლიქვნელობისა და მამამელობის პრინციპით. ბარამიამ და მასთან ერთად ცკ-ის აღმინისტრაციული განყოფილების ყოფილმა გამგემ კუპრავამ დადანაშაულება და-

კომსოლმონა მოქიჩივი

ლაქო მილიციას გადმოუგზავნა. დაკავებულებმა ქრთამი მისცეს სოხუმის პროკურორს გვასალიას და საქმის შეწყვეტის პირში მიიღეს. მაგრამ გვასალიამ საქმის შეწყვეტა ვერ შეძლო, რადგან ერთ-ერთ მათგანზე აფხაზეთის უშიშროებამ საქმე აღძრა შპიონაჟის ბრალდებით და მილიციიდან მისი საქმე გაითხოვა. გვასალიას საკითხი განიხილა პარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტმა, მისი ბრალი დადასტურებულად ცნო და დაპატიმრების ნება მისცა. საქართველოს უმაღლესმა სასამართლომ გვასალიას 10 წელი მიუსაჯა. ბარამია ცხოველ ინტერესს იჩენდა მისდამი და მისს მიაღწია, რომ სსრკ გენერალური პროკურატურის პროკურორის ბარკალაიას და საქართველოს კომპარტიის ცეკას ყოფილი ინსტრუქტორის ჯვალუას (ეს ქალი გვასალიას ძუძუმტეა) დახმარებით სსრკ უმაღლესმა სასამართლომ გვასალია გაამართლა და ციხიდან გამოუშვა.

საბოლოოდ 6. რუსაძემ (ერთადერთმა!) მიანიშნა „მეგრეთა საქმის“ რეალურ სამიზნეზე, როცა ხაზი გაუსვა, დასავლეთის სპეცსამსახურები ყველა შესაძლებლობას იყენებენ, ემიგრანტთა ნათესაური კავშირების ჩათვლით, ჩვენში თავიანთი აგენტების შემოსაგზავნად.

ზოგიერთი ორატორი, სკპ(მ) ცკ-ის დადგენილების შესაბამისად, ასევე მიუთითებდა იმ ფაქტზე, რომ ქართულ ემიგრაციაში ამერიკელები ახლა უპირატესობას ანიჭებენ ევგენი გეგუჭკორს და არა ნოე ჟორდანას.

აქ ლოგიკურად წამოიჭრება კითხვა: ზომ არ არის „მეგრეთა საქმე“ ამ ევოლუციის გამოძახილი? საქმე ის გახლავთ, რომ ე. გეგუჭკორი უფრო ანტისაბჭოთა და ანტირუსული განწყობისა იყო, ვიდრე ნოე ჟორდანია, და ამდენად, კრემლისთვის უფრო საშიშიც, საშიში ასევე მერიასთან თავისი ნათესაობითა და დასავლეთის საზოგადოებრიობასთან მრავალრიცხოვანი კავშირებით.

დამატებითი ინფორმაცია: სკპ(მ) ცკ-მა 1952 წლის 29 მაისს მიიღო დადგენილება კ. ა. მოკიჩევის სსრკ გენერალური პროკურორის მოადგილის თანამდებობიდან

ბრალდების მტკიცებულება, აშხ. მოკიჩევა სსრკ უზენაეს სასამართლოში პროტესტი შეიტანა, რომელშიც საქმის გარემოება და მახინჯებული იყო დამნაშავის სასარგებლოდ, მიადნა სწორი სასამართლო განაჩენის შეცვლა და გვასალიას ციხიდან გათავისუფლებას.

აშხ. მოკიჩევის ახსნა-განმარტებიდან იმის შესახებ, რომ მან საქართველოს სსრ უზენაესი სასამართლოს განაჩენის პროტესტს ხელი ისე მოაწერა, გვასალიას საქმეს არ გასცნობია, ირკვევა, რომ აშხ. მოკიჩევი მუშაობაში ავლენს არაპარტიულ, ანტისახელმწიფოებრივ დამოკიდებულებას თავისი სამსახურებრივი მოვალეობის მიმართ.

შემოწმებით დადგინდა, აგრეთვე, სოციალისტური საკუთრების დატაცებასა და მექრთამეობასთან ბრძოლის საქმეში აშხ. მოკიჩევის არასწორი ქმედების სხვა ფაქტები...

სკპ(მ) ცკ-მა დაადგინა: თავისი სამსახურებრივი მოვალეობებში საღმი ანტისახელმწიფოებრივი დამოკიდებულებისა და სასამართლო საქმეთა განხილვისას საბჭოთა კანონების დარღვევისათვის აშხ. ა. მოკიჩევი გაირიცხოს სკპ(მ) წევრობიდან.

აშხ. მოკიჩევი მოიხსნას სსრკ გენერალური პროკურორის მოადგილის თანამდებობიდან და აეკრძალოს პროკურატურის ორგანოებში მუშაობა.

აღინიშნა, რომ სსრკ გენერალური პროკურორი აშხ. საფონოვი, როგორც ჩანს აშხ. მოკიჩევის გადაცდომებიდან და გვასალიას საქმიდან, მეთვალყურეობას არ უწევს თავისი მოადგილეების მუშაობას და საკმარისად ფხიზლად და პრინციპულად არ უდგება პროკურატურის ცალკეული მუშაკების მხრიდან გადაცდომებსა და კანონების დარღვევას...

ნაციონალისტური ჯგუფის ხელმძღვანელობის ბრალდება, მე ასეთი არ ვარ, ასეთი რამის წინააღმდეგ ყოველთვის ვიბრძოდი. მომეცით საშუალება გამოვასწორო შეცდომები, რაც მქონდაო, ითხოვა.

ბარამიამღე ასეთივე თვითგამამართლებელი, ყველაფრის უარყოფელი სიტყვით გამოვიდა „ბარამიას ჯგუფის წევრი“ კონსტანტინე ჭიჭინაძე: ჩემს სიცოცხლეში არავითარ დაჯგუფებაში მონაწილეობა არ მიმიღია, სკპ(მ) ცკ-ის დადგენილებაში კი წერია, ვითომ ანტიპარტიული ჯგუფის წევრი ვარ, საიდან, როგორ, ეს ჩემთვის ყოველად გაუგებარია. არავითარი დამოკიდებულება, გარდა საქმისა, აშხ. ბარამიასთან არ მქონიაო...

კანდილ ჩარკვიანი, რომელიც ისედაც მშვენივრად ხვდებოდა, რომ პლენუმზე საკითხის განხილვა (აშსურდულობის გამო) საჭირო პოლიტიკური სიმწვაფითა და მიზანდასახულობით არ მიმდინარეობდა, რასაც მოსკოვი არ აპატიებდა (და საბოლოოდ არც აპატიია!), უმაღლესი ჩაეჭიდა ბარამიას განცხადებას და ბოლო სიტყვაში სუსხიანად განაცხადა (ეს მისი ყველაზე მკაცრი სიტყვები იყო იმ დღეს): „ბარამია საკითხს აყენებს, რომ ჩვენ შუამდგომლობა გავუყენოთ სკპ(მ) ცკ-ის დადგენილების ნაწილის გადახედვაში. ვინ ჰგონია მას საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი! ხედავთ, როგორ განაწყენდა, როგორ მოხვდა, როცა მეგრეთა ნაციონალისტური ჯგუფი ვახსენეთ!“

პლენუმმა მრთხმად დაადგინა:

დაიგმოს ბარამიას ანტიპარტიული და ანტისახელმწიფოებრივი საქმიანობა; მოიხსნას მისივე ბარამია საქართველოს კპ(მ) ცკ-ის მეორე მდივნის პოსტიდან და გამოყვანილ იქნეს ცკ-ის წევრთა შემადგენლობიდან;

მოიხსნას სამუშაოდან აშქსნმში რაფაპა და გამოყვანილ იქნას საქ. კპ(მ) ცკ-ის წევრთა შემადგენლობიდან;

მიხეილ კალინინი და კანდილ ჩარკვიანი

ვალერიან ქარაძე

მოიხსნას ვლადიმერ შონი საქართველოს პროკურორის თანამდებობიდან და მიეცეს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა მთელი რიგი სისხლის სამართლის საქმის უკანონოდ შეწყვეტისათვის. სარევიზიო კომისიის წინაშე დადგეს საკითხი მისი პარტიის რიგებიდან გარიცხვის შესახებ;

მოიხსნა ცენტრალური კომიტეტში სამსახურიდან: კონსტანტინე ჯიშინაძე-პარტიული, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანოების განყოფილების გამგე, მისწრაფი კუპაშვილი — აღმინისტრაციული განყოფილების გამგე და პატივსაცემი კუპაშვილი — ყოფილი აღმინისტრაციული განყოფილების გამგე. კ. ჭიჭინაძე და ვ. კუპაშვილი განაგრძეს მუშაობა საქ. კპ(მ) ცკ-ის წევრთა შემადგენლობიდან.

ამ დადგენილებების მიღებამდე დაიწყო საკითხი (იგი აკაკი მგელაძემ დაუნიშნა ნამოჭრა) ზუგდიდის რაიკომის პირველი მდივნის გრიგოლ ჩაჩიშვილის შესახებ. კანდიდ ჩარკვიანმა პლენუმს განუცხადა, ჩაჩიშვილი, რომელიც ბარამიას კეთილგანწყობით სარგებლობდა, კარგა ხანია უნდა მოგვეხსნა, მის საკითხს ცეკას ბიუროზე განვიხილავთ.

გრიგოლ ლუშუას ქმ ჩაჩიშვილი (1906-1983 წ.წ.).

წარმოშობით მარტვილის რაიონიდან იყო. პარტიული მუშაობა წარმოიშობა ჩაჩიშვილის სამხრეთ-მთიანეთის პარტი-ორგანიზაციის მდივნობით დაიწყო. 1937 წელს გეგეჭკორის რაიკომის მეთორე მდივანი გახდა. 1938 წელს ზუგდიდის რაიკომის პირველი მდივნად აირჩიეს. ამ თანამდებობაზე კირილე ბეჭვიაძე შეცვალა. იქ უცვლელად იმუშავა 1951 წლამდე. იყო კარგი ორგანიზატორი, ზრუნავდა ქალაქის გამგეობა-კეთილმოწყობისთვის. 1951-1953 წ.წ. დაპატიმრებული იყო. განთავისუფლების შემდეგ მუშაობდა ტუნკოს ტრესტის მმართველად თბილისში, აზიგვარის ჩაჩიშვილია მუერნოსის ხელმძღვანელად. იყო სოციალისტური შრომის გმირი.

ამჟამინ, ლეფორტოვის ციხიდან განთავისუფლების შემდეგ ლ. ბერიამ მასთან მიყვანილ ვ. ჩაჩიშვილს წინ ზუგდიდში დადგმული სტალინის ძეგლის სურათი დაუდო და სარკასტულად უთხრა, ამ კაცისთვის იკლავდი თავსო?

ვლენუმი იმერეთი და მთლიანად ორგანიზაციულ საკითხებს დაეთმო. საფუძვლიანად იმუშავა ვლენუმის გადაწყვეტილების ტექნიკა.

კანდიდ ჩარკვიანის წინადადებით პროკურორისა და სასამართლო ორგანოების მუშაობის შეფასება „არადაშეკმაყოფილებელი“ შეცვალეს „სრულიად არადაშეკმაყოფილებელით“, იქ, სადაც ეწერა „რეგულაციური კანონიერება“, ახალი ტერმინოლოგიის შესაბამისად, ჩანერეს „სამართალი კანონიერება“.

პირველ მდივანს შეახსენეს, რომ მისი ბარამიამ თავი დამნაშავედ არ ცნო და სკ(მ) ცკ-ის დადგენილება კანონად არ მიიღო. კანდიდ ჩარკვიანმა გაღიზიანებულმა უკასხა, ბარამია ცნობს თუ არ ცნობს, ამას მისთვის აქვს მნიშვნელობა, სხვებისთვის კი არაო. შემდეგ მიუთითა, საჭიროა ხაზი გაესვას ემიგრანტ ევგენი გეგეჭკორის ჯამუშური ჯგუფის მტრული მოქმედების სერიოზულ საფრთხეს (თითქმის გრძნობდა, რომ თანდათან ეს მიმართულება გახდებოდა მთავარი „ბარამიანობის“ წინააღმდეგ ბრძოლაში) და მოითხოვა, დადგენი-

ირაკლი ნიზალაძე

ლებას დამატებოდა სიტყვები: „არ შენდებდეს ბრძოლა სხვა ელემენტების მიმართაც, დაუნდობლად ვამხილოთ და ამოვიძრკოთ ისინი“. ოღონდ, არ დაუკონკრეტებია ვინ „ისინი“, რა ჯურის „სხვა ელემენტებზე“ ლაპარაკი, ვის მიმართაც არ უნდა შენდებდეს ბრძოლა და ამოძრკვის ღონისძიებები. ეს 30-იანი წლებიდან გადმოყოლილი ტენდენცია — ბრძოლა ზოგადად მტრის წინააღმდეგ, როცა მტერი, ნემსის და აქლემის ქურდის მსგავსად თანაბარ ხარისხში განიხილება — შინაურებში „კრამოლურ“ ანეკდოტს ჰყვება თუ კრემლის აფეთქებას აპირებს.

ქართველი დავუბატები სსრკ უმაღლესი საბჭოს

სასიაზი. მარცხნივ — კონსტანტინე ჭიჭინაძე.

მესამე — ვასო სიხარულიძე, მეორე რიგში —

ბრიგოლ კოპიაი, მესამე რიგში — სიმონ ჩიქოვანი.

პლენუმმა სრულიად არადაშეკმაყოფილებლად მიიჩნია მისი ბარამიას გამოსვლა, აღნიშნა, რომ მან ვერ გაიაზრა სკ(მ) ცკ-ის დადგენილება, გულწრფელთა არ გამოიჩინა პლენუმის წინაშე. ბოლომდე არ აღიარა თავისი შეცდომები და დააღვა კ(მ) ცკ-ის დადგენილების ცალკეული პუნქტების გამიარების გზას. ეს მის არაპარტიულობაზე მეტყველებს, იგი აგრძელებს პარტიის მოტყუებას.

პლენუმმა ასევე არადაშეკმაყოფილებლად ჩათვალა კონსტანტინე ჭიჭინაძის გამოსვლა. მან პლენუმს არ უამბო „თავისი არასწორი ანტიპარტიული მოქმედებების შესახებ“. საქმიანი წინადადება შეიტანა აკაკი მგელაძემ: ტექსტში აღინიშნოს „მლიქვნელობისა და მაამებლობის წინააღმდეგ ბრძოლის აუცილებლობა“.

გადაწყვეტილებას ერთხმად იღებენ — „დაიგმოს, ამოიძრკოს!“

„ბარამიას ანტიპარტიულ ჯგუფთან“ ბრძოლა ეშხში შედის.

ნიშანსი:

პლენუმის პირველ დღეს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრმა ნიკოლოზ რუხაძემ თავისი მოადგილე გენერალი ირაკლი ნიზალაძე ამხილა, ბარამიას დასთან ლიდასთან საეჭვო საქმიანი ურთიერთობა შექნა, თავისთან სახლშიც კი შეხვდაო.

ი. ნიზალაძემ სასტიკად იუარა, ჩემთან არასდროს არ ყოფილა, სულ ერთხელ შეხვდი სხვის ოჯახში, სუფრაზეო.

და რა გგონიათ, პლენუმის მეორე დღეს ნ. რუხაძემ აღიარა, შევეცი, ი. ნიზალაძე

მართლაც სხვის ოჯახში შეხვედრია ლიდა ბარამიასო.

აქ ძალაუფლებრივ იმის კითხვა: კი მაგრამ, რატომ დაინტერესდა ასე ცხოვრება პლენუმში, თუ სად შეხვდა გენერალი ნიზალაძე ლიდა ბარამიას, ან რატომ ჰქონდა პრინციპული მნიშვნელობა ნ. რუხაძისთვის, რომ თავისი მოადგილე ქვეყნის პარტიული ელიტის წინაშე გაეშვებინა, ლიდა ბარამია ჰყავდა სტუმრად, ი. ნიზალაძისთვის კი იმის დამტკიცებას, რომ ეს ასე არ ყოფილა?

საქმე ის არის, რომ მისი ბარამია უკვე კეთროვანია. ავტობატურად კეთროვანია მისი ყველა ახლობელიც. ნ. რუხაძემ ყველაზე უკეთ იცის, რა მოელის ამ კეთროვანს: ხვალ თუ ზევ, არა მარტო მისი ბარამიას, არამედ მის ცოლსა და დასაც დააპატიმრებს. და შეიძლება რიკოშეტით თავისი არასასურველი მოადგილე თავიდან მოიშოროს. ეს, ალბათ, ამ სკამ-მორყეულმა მოადგილემაც იცის, ამიტომ უარყოფს ლიდა ბარამიას ნაცნობობას ასე თავგამოდებით (სხვათა შორის, ნ. რუხაძე მოგვიანებით ცდილობდა გამომძიებლის მეშვეობით პატიმართაგან, კერძოდ, მისი ბარამიასგან, ჩვენებები მოეპოვებინა გენერალ-მაიორ ი. ნიზალაძეზე, რომელიც სძულდა, რადგან ეს კაცი არ მალავდა და ხმამაღლა ლაპარაკობდა რუხაძის მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებებზე).

მაგრამ ამ ამბავს სხვა გაგრძელება აქვს. გამარჯვებულმა ირაკლი ნიზალაძემ ეტყობა, ემოციები ვერ მოთოკა და გულმოცემულმა მისი ბარამიას მიმართ ისეთი უკადრისი სიტყვები იხმარა, რომ კანდიდ ჩარკვიანმა მკაცრად შეაწყვეტინა, ბარამიას საკითხი ახლა წამოიჭრა, არც ჩვენ და არც

ეს. ცეკას ბიუროს წევრად აირჩიეს მანამდე წევრობის კანდიდატი, სახელმწიფო უშიშროების მინისტრი ნიკოლოზ რუხაძეც.

ამრიგად, დასასრულ კანდიდ ჩარკვიანმა აღნიშნა, რომ განხილვა მთლიანობაში დამაკმაყოფილებლად ჩატარდა, დასახელდა ზოგიერთი ახალი გვარი, მაგრამ ისიც უნდა ითქვას, რომ ცოტა დასახელდა, ამ ჯგუფთან გაცილებით მეტი ადამიანი დაკავშირებული, ვიდრე ითქვა (ადგილიდან — სწორია!). ეს გვაუკლებულებს, გასაქანი არ მივცეთ იმათ, ვინც დაკავშირებული იყო ბარამიასთან და მონაწილეობდა ძირგამომთხრელ საქმიანობაში. ეს ჯგუფი ისე უნდა გავანადგუროთ, რომ მასზე მოგონებაც კი არ დარჩესო.

ყურადღება იმეორება:

2004 წლის ოქტომბერში ტელეკომპანია „რუსთავი-2“-მა მაყურებელს უჩვენა გელა ჩარკვიანის საავტორო დოკუმენტური ფილმი „ქართველები კრემლში და კრემლს გარეთ“. მასში კანდიდ ჩარკვიანი ასე ხსნის სტალინური საოლქო კომიტეტების წამოწყების არსს (მისი საუბარი ვიდეოფორმე ჩანერგოლია 1980-1990 წლების მიჯნაზე): „მამინ საქართველოს პარტიულ და სახელმწიფო ორგანოებში ჭარბობდნენ მეგრელები. იმერელები, გურულები, ქართლები და კახელები კი შედარებით ცოტანი იყვნენ. და, აი, დასავლელთა თბილისისკენ სწრაფვა რომ შეეჩერებინათ, ისინი რომ დასავლეთშივე დარჩენილიყვნენ, აღმოსავლელნი კი უფრო წამოწეულიყვნენ წინ თბილისში, სტალინმა დასავლეთი და აღმოსავლეთი საქართველო აღმინისტრაციულად გამოიჭრა ერთმანეთისგან“.

ასეთი იყო „ღვე ჰიგვლი“

შეგატოთ: სამი კაცი (ძმები ა. და ი. რაფაელები და ვ. შონია) უკვე დაპატიმრებულია, რამდენიმე მსხვილი პარტიული ფუნქციონერი დასჯილია პარტიული ხაზით. რაც მთავარია, აფეთქებულია ნაღმი, რომელმაც ზვავი უნდა დაძრას და ქვეშ თითქმის მთელი სამეგრელო მოიფლოოს. და არა მხოლოდ სამეგრელო (გახსენეთ: „არასაკმარისი რიყხვი დასახელდა... ამ ჯგუფთან გაცილებით მეტი ადამიანი დაკავშირებული, ვიდრე ითქვა... გასაქანი არ მივცეთ იმათ...“).

თითქმის ყველა, ვინც პლენუმზე დაგმო „ბარამიას და მისი ჯგუფის ანტიპარტიული საქმიანობა, რის გამოც ისეგებინა პარტიისანი მეგრელები“ — კირილე ბეჭვიაძე, რაფიელ კვირკველია, ვალერიან გუგუნიძე, გრიგოლ კოკია, გრიგოლ კარანაძე, მიხეილ კვარაცხელია და სხვები, ხვალ სწორედ ამ „ანტიპარტიული ნაციონალისტური ორგანიზაციის“ წევრები აღმოჩნდებიან და ნომენკლატურული სავარძლებიდან პირდაპირ ციხის ნარეზზე გადაინაცვლებენ. მაგრამ ჯერ, დროებით, სანამ ნ. რუხაძის ოპრინიკები ყელში სწვდებიან, ისინი „გმობენ“, რადგან სხვაგვარად თვითონაც ავტობატურად ჩაირიცხებიან დასავლეთითა რიცხვში (ბოლოს მაინც ასე მოხდა!). აკი ცხაკაიას რაიკომის პირველ მდივანს ვალერიან გუგუნიძეს სიტყვით გამოსვლისას მგლებით წაესივნენ პლენუმის წევრები, შენც ბარამიას კუდი ხარო. გვარიათი შიში ჭამა წალენჯიხის რაიკომის პირველმა მდივანმა მიხეილ კვარაცხელიამაც, დიდი ჯაფით შეძლო რეპლიკების დელების მოგერიება.

(გაგრძელება იქნება)

ბრიგოლ ჩიქოვანი

„განცხვენის ვაჟი: ტრამპ-პუტინის გარიგება ზელენსკის დასახეობად არის მიმართული“, – ასეთი სათაური აქვს ბრიტანულ გაზეთ „თაიმსში“ (The Times) გამოქვეყნებულ სტატიას, რომლის ავტორია როჯერ ბოიესი, დიპლომატიური კორესპონდენტი. იგი წერს, რომ დონალდ ტრამპი ვლადიმერ პუტინის მიერ დაგეგმულ მახეში გაება – კრემლი თეთრ სახლს თავისი ინტერესების რეალიზებისათვის იყენებს.

გთავაზობთ პუბლიკაციის შინაარსს:

THE TIMES

**განტევების ვაჟი
ისევ ზელენსკია!**

დიდი ბრიტანეთი დონალდ ტრამპს დაუნდობლად აკრიტიკებს!

**ამგზოდნენ, რომ გვხვდით გვადგა-
გვალ ვაჟ ფანისიას დაკრალის
დღეს ცაში გვხვდით გვადი აფინ-
დვა და რომში (ვატიკანში) გვკრავილი
გვოფლიო ლიდერები უკრაინაში გვხ-
ვდით დამყარებაზე მოუღებარავენო,
გვრავს სანუხარო გვათი ვატიკანში
გვავსი არაფერი არ გვმდარა.**

დიახ, რომში მყოფი ვოლოდიმირ ზელენსკი შეხვდა ღონაღდ ტრამპს და სხვა ევროპული ქვეყნების ლიდერებს, მაგრამ რაიმე ერთობლივი დოკუმენტი არ მიუღიან (და ვერც მიიღებდნენ, რადგან შეხვლარა არ იყო ოფიციალური ღონისძიება და მხოლოდ შეხვედრად დარჩა).

ამბოზენ, დონალდ ტრამპს ვოლოდიმირ ზელენსკისთან შეხვედრის შემდეგ რუსეთის მიმართ ეჭვები გაუჩნდა - მართლაც სურს თუ არა კრემლის მზიდვლობის დაწყება, მაგრამ განა ამჟინ პრეზიდენტი თავის «ქვეშე ამოკვეთილ» გეგმას შეცვლის? ეს ნამდვილად არ არის სპაუთი-საეჭარო ტარიფების შემთხვევა, როცა დონალდ ტრამპმა საერა გადაწყვეტილებამ მიიღო მათი გაზრდის შესახებ, მაგრამ შემდეგ პოზიცია შეიცვალა.

ვოლოდიმირ ზეღენსკის მთავრობა ხისტი ცა-
იხრების ნინაშე აღმოჩნდა: არა მარტო იმის გა-
მა, რომ ღონივრად ტრამპს სურს გამარჯვების წრე
დარატყას თავისი პრეზიდენტობის მე-100 დღეს
თეთრი სახლის გარშემო 30 აპრილს, არამედ იმი-
ტომაც, რომ ვლადიმერ პუტინს სურს თავისი გე-
ნოოსობით ნაიყუაჩიის 9 მაისს დაეგვიძღოს საშუა-
ლო აღლუმზე, ადოლფ ჰიტლერზე იოსებ სტალინის
გამარჯვების 80 წლისთავთან დაკავშირებით.

დონალდ ტრამპის ე.წ. „სამშვიდობო გეგმა“ შემუშავების დღიდანვე სხვა არაუფერი არ იყო, თუ არა რუსეთ-ამერიკის ერთობლივი გარიგება (პირის შეკვრა) უკრაინის ხელისუფლების უკანა პლანზე გადაწევისა და ქვეყნის მომგებიანი დარგების დაუფლებისათვის. თეთრი სახლისა და კრემლის სტრატეგიული მიზანია ვოლოდიმირ ზელენსკის ავტორიტეტის დაცემა და მისი მთავრობის კრა-ხი. დონალდ ტრამპი ვოლოდიმირ ზელენსკის ხვდება და ესაუბრება, მაგრამ გულის სიღრმეში იგი სტოლს, კონკურენტად აღიქვამს, რადგან უკრაინის მეთაური მსოფლიოში აშშ-ის ლიდერზე უფრო პოპულარულ პიროვნებას წარმოადგენს. ამიტომაც აშშ-ის 47-ე პრეზიდენტმა უკრაინის მე-3 პრეზიდენტი ვანტუშკის ვაჟად გადაქცია იმ მიზ-ნით, რომ ყველას ჩაუწეროს აზრი – ჯო ბაიდენი მხარს უჭერდა მხოლოდ უღბლო და მარუ-მატებელ ადამიანებს.

დონალდ ტრამპი, თუ იგი მართლაც დაამხობს უცხო ქვეყნის ლიდერს, წარმოჩინდება როგორც უფლის არსების აღმსრულებელი, ხოლო ხელოვნური ომების ეპოქაში ისეთი სივანლის მიმცემი, რომ მსოფლიომ დონალდ ტრამპისეული ამერიკის უფლის ნებად უნდა ადევას. ევროპაში მშვიდობის დამყარება დონალდ ტრამპისათვის მეორეხარისხოვანია, რომელიც თავის მთავარ მოწინააღმდეგედ პატივმოყვარე ჩინელ სი ძინპინს თვლის. ასევე ვლადიმერ პუტინისთვისაც, რომელიც, გაანეიტრალებს რე ტრამპიანს, გადაიქცევა კონფლიქტების მუდმივ გამწაღებლად ევროპის ეზოში.

უკრაინაში მშვიდობის დამყარების შემდეგ, ალ-ბათ, ხელისუფლება მართლაც შეიკვლება – შე-

იქმნება ეროვნული ერთიანობის კოალიციური მთავრობა, რომელსაც, ალბათ, მიზნებსმეტი პეტროპოროშენკო უხელმძღვანელებს. საფარაულოდ, კოალიციური ხელისუფლება როგორმე გადაიტანს ყირიმისა და ღონბასის რუსეთისადმი გადაცემას.

რთულია იმის წარმოდგენა, რომ ვოლოდი-
მირ ზელენსკი გარდაიქმნება და კომპრომიზსე და-
თანხმდება, თუნდაც ტრამპისა და პუტინის ორმაგი
წნევის ქვეშ. იგი საკმაოდ ახალგაზრდაა და მე-
სამამისადა, მოესწავლა ღონაღვ ტრამპის იმქვე-
ნად წასვლას და, ალბათ, ვლადიმერ პუტინის სი-
ვლილსაც. მაგრამ დღევანდელი რეალობით, ვო-
ლოდიმირ ზელენსკის პოლიტიკური სივრცე ყო-
ველდღიურად მცირდება.

დონალდ ტრამპის აჰყარა წარმატება იმით გა-
მოხსატება, რომ მან ხელ-ფეხი შეუკრა გაოგნე-
ლად ევროპას და იძულებული გახადა სამხედრო
თავდაცვითი ხარჯები გაედიდებინა – თუნდაც უკ-
რაინის ნაწილობრივ დასახმარებლად. ამის მი-
უხედავად, ევროპელი ლიდერები მის უკანდახვევას
უკრაინის „რკინიგზები მხარდაჭერიდან“ დამცი-
რებდა თვლიან.

ევროპელებმა თავი უჩერხულ სიტუაციაში იგრძნეს, როცა მარკო რუზიომ ლონდონის სამიტიზე თავისი ვიზიტი გააუქმა, ხოლო ტრამპის სპეცდესპანი სტივ უოტკოფი, ლონდონის ნაცვლად, მოსკოვში გაემგზავრა.

სამშვიდობო გეგმა ყველა თვალსაზრისით შეუმდგარია: ის მონოღებულაა თითქოსდა პუტინის მოქნილობა დააფიქსროს, მაგრამ იურიდიულად აღიარებს ყირიმის ანექსიას და ღონძასის საოკუპაციო ხელისუფლების სტატუსს (თუნდაც დრო-

უმით, მაგრამ მაინც). გეგმა ასევე პირობას აძლევს რუსეთს, რომ უკრაინა ვერსოლდს ვერ გახდება ნატოს წევრი, ამერიკა გააუქმებს ანტირუსულ სანქციებს და რომ უკრაინას არ ექნება უსაფრთხოების გარანტიები. ასევე გაქრა იმის იმედიც, რომ უკრაინის დანერგული ეკონომიკა რუსული გაყიდვითი ფინანსური რეზერვებით აღდგებოდა.

უკრაინა გახდება სწორედ ისეთი, როგორიც ვლადიმერ პუტინს სურს: ლარიზი, დანაწევრებული და არათავდაცვისუნარიანი ქვეყანა. უფრო მეტიც, შეიძლება ახლო მომავალში მას რუსეთის მეგობარი პრეზიდენტი ჰყავდეს. არ არის გამორიცხული, რომ უკრაინის იმ ნაწილებში, რომელიც რუსეთს გადაეცემა, პარტიათაშორისო ომი აჩაღდეს.

დროულად ტრავმა ვითარდებოდა არა
არის, ვისაც ამ უწყისიკოების გამო ვასუ-
ხისგავლოვა მოუწევს. მან თვალის და-
ახმახმავა კი ვერ მოახერხო, ისე აღმოა-
ნდა კრავლის განხილვა. ვოლოდიმირ გა-
ლენსკის და მის გრავივლებსაც უნდა გა-
ეთვალისწინებინათ ის, თუ რა მოჰყვებო-
და აზრ-ის აღმინისტრაციის მოქმედება. ისინი
უნდა დაეთანხმებოდნენ იმას, როგორ უკრა-
ინა საზოგადოებრივ აზრსა უფლები და ამიტომ
ვითარდებოდა გამოხატავს
ცემების მოწვევა და
დასავლელ სკოლისორგა-
ნიზაციის ურთიერთობის ხე-
ლახალი გააზრება ნარ-
მოადგენს.

მოამზალა

სიმონ კილაძემ

**პუტინი „ამხანაგ“ კივს
მადლობას უხდის!**

**კურსკში უკრაინელი
„ნომანსისების
ბანაღბურებაში“
კიო ჩენ ინის
გეომეტიკის
მონაწილეობდა!**

რუსეთის და ჩრდილოეთ კორეის გერმანიის კუთხით და კიბე იმეა სტრატეგიის ხელშეწყობა 2024 წლის ნიანთი გააფორმეს.

რუსეთის და ჩრდილოეთ კორეის გერმანიის პარტიზანული ჯარები და კიბეები იმდენი სტრატეგიული მნიშვნელობის ხელშეწყობა 2024 წლის 19 ნოემბერს, ფინანსური გააფრთხილება.

რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა ჩრლოეთ კორეას მადლობა გადაუხადა კურსკის ოქმში „კიევის რეჟიმის ნეონაციისტური ფორმირებებგანადგურებაში“ მონაწილეობისთვის.

კრემლის საიტიზე 28 აპრილს გამოქვეყნებულ ცხადებაში პუტინი საჯაროდ პირველად აღიარა, რომ რუსეთის კურსის ოქტში უკრაინის შეიარაღებულ ძალებთან სამრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობდნენ ჩრდილოეთ კორეის არმიის სპეცდანი ლეიგის რაზმის მებრძოლებიც.

პუტინის თანახმად, ჩრდილოეთ კორეამ რუსეთს დახმარება გაუწია ორ ქვეყანას შორის 2024 წლის ივნისის გათვორმებული სტრატეგიული პარტნიორ

ბის ხელშეკრულების მეოთხე მუხლის საფუძველზე, რაც რომელიმე მხარეზე თავდასხმის შემთხვევაში ითვალისწინებს დაუყოვნებლივ სამხედრო დახმარებას.

რუსეთის პრეზიდენტი ბადლოვას უხდის ჩრდილოეთ კორეის მეთაურს, „აზხანაგ“ კიმ ჩენ ინს. ვუტინის განცხადებით, სათანადოდ აუასეგუნ ამ ქვეყნის მეთაურის

ქალი და რა ქალი!

გოლოსდაგოლოს, ქართულ სპორტშიც იმსხვრევა სტერეოტიპი – ძიუდო მხოლოდ კაცების საქმეაო. თუ ჯერ კიდევ არიან ურწმუნო თომები, მონტენეგროს დედაქალაქ პოდგორიცაში განვითარებულ მოვლენებს გაუსწორონ თავალი, სადაც ევროპის შერეული გუნდური ჩემპიონატის მედი სწორედ მანდილოსანმა ჯვაროსნებმა გადაწყვიტეს.

ეს იყო აღნიშნული ფორმატით გამართული მე-4 ფორუმი და ლაშა გუჯეიანის შეგირდთა მე-3 ტრიუმფი, მაგრამ განსაკუთრებით საამაყოა, რომ ამჯერად ომასიანი სიტყვა გია თენაძის ნაამაგარმა უკვე მრისხანე ტრიომ თქვა მარიამ ჭანტურას, ეთერ ლიპარტელიანისა და სოფიო სომხიშვილის შემადგენლობით. ბარაქალა მათ!

ვიდრე კვანძის გახსნაზე გადავალთ, გაუწყებთ, რომ შე-

დარებით იოლი ბადის ფაქტორი ჩვენებურებმა იდეალურად გამოიყენეს და ფინალამდე მეტოქეებს მხოლოდ 1 ბრძოლა დაუთმეს: აზერბაიჯანთან – 4:0, ავსტრიასთან – 4:1 და გერმანიასთან – 4:0, ოღონდ ის ერთადერთი წაფორხილება საკმაოდ ძვირი დაგვიჯდა – მხარი ამოუვლო და მაყურებლებში გადაინაცვლა ლაშა შავდათუაშვილი. სამედლიეროდ, ლიდერის არყოფნამ კავკასიელ ქალვაჟთა ექვსეული კიდევ უფრო შეადუღა და ძლევები საკვირველიც გამოიჭედა!

ფინალი. საქართველო – იტალია 4:3. რასაკვირველია, ყველა ტიტული ძვირფასია, მაგრამ ბალკანურს მაინც სხვა ფასი აქვს, რადგან რევანში ავიღეთ შარშან პარიზის ოლიმპიადაზე ამავე ანგარიშით დამარცხებისთვის და, რაც კიდევ უფრო შთამბეჭდავია, 1:3-ზე თითქმის უიმედო ვითარებაში ვიპოვეთ ღირსეული გამოსავალი.

სიმბოლურია, რომ ოქროს იპონით სოფიო სომხიშვილმა გაიმარჯვა, რომელმაც რამდენიმე წუთის წინ ავგანერვიულა. მოკლედ, ყოჩაღ და გილოცავთ!

ფიფას დახმარებით პარკეტილის საფეხბურთო ცენტრში ახალი მოედანი გაიხსნა

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის ვარკეთილის საფეხბურთო ცენტრში (ვიქტორ კუპრადის და იოთამ ზედგინიძის ქუჩების კვეთაზე) განახლებული მოედანი გაიხსნა.

მოედანს რეაბილიტაცია ჩატარდა ფიფას პროექტის, „ფიფა არენის“ ფარგლებში. ასევე განახლდა მოედანი სფფ-ის გლდანის საფეხბურთო ცენტრში. ფიფას პრო-

ექტით, წინასწარი მოსამზადებელი სამუშაოების შემდეგ ორივე ცენტრში უმაღლესი ხარისხის ხელოვნური საფარი დააგეს.

ვარკეთილის განახლებულ სტადიონს, სფფ-ის მენეჯმენტთან ერთად, ფიფას წევრი ასოციაციების ხელმძღვანელი ელზან მამადოვი და პროექტის „ფეხბურთი სკოლებში“ მენეჯერი ნიკო ნუგანასაჟი ეწვივნენ. ისინი თბილისში სპეციალურად ამ ღონისძიებაზე დასასწრებად ჩამოვიდნენ.

განახლებულ მოედნებს ადგილობრივი საფეხბურთო სკოლების აღსაზრდელები და პროექტ „ფეხბურთი სკოლებში“ ჩართული გუნდები გამოიყენებენ.

საქართველო არის პირველი ქვეყანა, სადაც „ფიფა არენის“ პროექტის ფარგლებში ახალი მოედანი გაიხსნა.

ყიწულის ჩვენია!

ახალ წელანდიაში გამგზავრებამდე საქართველოს ჰოკეისტთა ნაკრების პროგრესს სპეციალისტებიც უსჯამდნენ ხაზს და თვით გუნდის წევრებიც ოპტიმისტურად იყვნენ განწყობილნი, რისი საფუძვლიანობაც მსოფლიოს ჩემპიონატის მე-2 დივიზიონის „მ“ ჯგუფის სასტარტო შეხვედრებამაც დაადასტურა – ჯერ ჯვაროსნებს 1 შაიბაც კი არ გაუშვიათ და, თანაც, ორივე ბრძოლა დამაჯერებლად მოიგეს, მათ შორის ტურნირის დაწყებამდე ფავორიტად მიჩნეულ მასპინძლებთან.

საქართველო – ისლანდია 4:0. გატანილი შაიბების ავტორები: ზუკია – 3, მეშაროვი.

საქართველო – ახალი წელანდია 5:0. გატანილი შაიბების ავტორები: მეშაროვი – 2, ნიკიშანი, მეტლიუკი, დავიდიოვი.

შეგახსენებთ, რომ 6 მონაწილიდან მე-2 დივიზიონის „ა“ ჯგუფში მხოლოდ პირველადგილოსანი დაწინაურდება.

დღეს ჩვენებურთა მეტოქეები პულგარელები იქნებიან.

აფრიკელები – ქუთაისში

უკვე გაუწყეთ, რომ მუნდიალ – 2026-ის საშემოდგომო შესარჩევი რაუნდის წინ 30-მდე სანდოლის განვრთნილი ჯვაროსნები თბილისსა და ქუთაისში 5 და 8 ივნისს მოსამზადებელ სპარინგებს გამართავენ ფარერებსა და კამოვერდესთან.

ვინაიდან ჩრდილოელებზე საკმაოდ ინფორმირებულნი ვართ და მათთან ბურთიც გავგიგორებთ, ვფიქრობთ, საინტერესო იქნება აფრიკელთა გაცნობა. მამ ასე, წარმოგიდგენთ ეკვოტიკურ მეტოქეს.

პორტუგალიის ყოფილი კოლონია, იგივე მწვანე კონცხი, ატლანტის ოკეანის პატარა კუნძულოვანი სახელმწიფოა და დამოუკიდებლობა 50 წლის წინათ – 1975-ში მოიპოვა. შავი კონტინენტის ეროვნებათა თასის 4-გზის მონაწილე წარმატებით იბრძვის საგაიოს მსოფლიოს ჩემპიონატის საკვალიფიკაციო ციკლში და უკვე ორივე მატჩი მოიგო, მათ შორის, სტუმრად ანგოლასთან. გუნდის მთავარი მწვრთნელია 55 წლის პედრო ლეიტაუ ბრიტუ (მუმიტა), რომელიც თავის დროზე ცენტრალური მცველის პოზიციაზე ესპანურ ბა-

დასოსსა და პორტუგალიურ ემტორილში თამაშობდა, მთლიანად ნაკრების სატრანსფერო ფასი კი 38 მილიონი ევროა, ხოლო საშუალო ასაკი – 29 წელი.

დავძენთ, რომ ჩვენს მომავალ სტუმართა დიდი ნაწილი სწორედ პორტუგალიაშია დაბადებულ-გაზრდილი და სამშობლოს სპორტულ ღირსებას ლეგიონერის სტატუსით იცავს, მათგან ყველაზე ცნობილი კი ვეტერანი თავდამსხმელი მე-3ე მანჩესტერ იუნაიტედშიც ირიცხებოდა.

მართალი მომართული

იშბი საქართველოს ჩემპიონი იყო ცურვაში, სსრკ ჯაბუკთა ნაკრების შემადგენლობაში მაროკოს დედაქალაქ კასაბლანკაშიც იასპარეზა საერთაშორისო ტურნირზე, მაგრამ ჩვენ განსაკუთრებით მისი პიროვნული თვისებები გვევლიერებას.

მოწოდებით ლიდერს, „პარადი მიჰყავდა“ სკოლაშიც. „გეჟის“ სამთო-გეოლოგიურ ფაკულტეტზეც, უბანშიც, სამეგობროშიც, დიდ და საკუთარ ოჯახებშიც, სასპორტო სარბიელზეც, სანვრთნელ შეკრებებზეც. „პაეზდკემშიც“, პროშიტ სემესტრებშიც, სუფრაზეც და, მოგვიანებით – შედარებით უკვე მცირე დროით კომპანია „მორკინალშიც“, სადაც ჯონი გიგანი და სულმნათი მესო ხარძიანი, რომ იტყვიან, თავს ევლემბოლდნენ როგორც სიცოცხლეში, ისე დანატოვარსა და მის ნათელ სსოვნას – უკვე მართალთა განსასვენებელი გდანაცვლების შემდეგ. მაღლობა მათ კაცობისთვის!

თითქოს დაგხატეთ მამუა მომართულის ზოგადი პორტრეტი, მაგრამ ეს მაინც ზღვაში წვეთია იმ შესაფასებელ სტრიქონთაგან, რომლებსაც ეს ზნეუთილი ვაჟკაცი იმსახურებს. ალბათ, გამორიცხულია, სათქმელი ბოლომდე ვთქვათ, იმდენად მდიდარი სულიერი სამყარო ამკობდა ჩვენს მარადიულ ტკივილს.

ვფიქრობთ, უფლის უზენაესი ნებთაც მოხდა, რომ გიორგობა დღეს დატოვა სანუთრო.

გვენატრები, ძმაო „კიკიჩი“!

ზურა კუჭუხიძე, გორა რობაძე, გია პლატონიშვილი.

გასული საუკუნის 60-იან წლებში დაარსებული მოსწავლე – ახალგაზრდობის სასახლის ადგილზე, ძველის ავთენტური არქიტექტურის, 1800 კვადრატული მეტრი ფართობის, სამართლიანი ახალი შენობა ახალგაზრდებს უკვე დღეიდან მიიღებს, – ამის შესახებ ინფორმაციას რუსთავის მერია ავრცელებს.

მათივე ცნობით, ახალგაზრდობის სასახლის ახალი შენობა, რუსთავის მერმა ნინო ლაცაბიძემ, საქართველოს პარლამენტში რუსთავის დელეგატ ირაკლი შატაკიშვილთან და ქვემო ქართლში სახელმწიფო რწმუნებულ გიორგი დობტურიშვილთან ერთად გახსნა.

ლონისძეებს ახალგაზრდობის სააგენტოს ხელმძღვანელი ვახტანგ ბააკაშვილი, რუსთავის მერიის, საკრებულოს ფრაქცია „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლები, რუსთაველი ახალგაზრდები და ახალგაზრდობის სასახლის პედაგოგები ესწრებოდნენ.

ნინო ლაცაბიძემ, რუსთავის მერიის ახალგაზრდული პოლიტიკისა და სასახლის ახალი კონცეფციის პრეზენტაცია, გუნდთან ერთად წარადგინა.

„პრემიერ-მინისტრ ირაკლი კობახიძეს მადლობა მინდა ვუთხრა იმ შესაძლებლობა

ბისთვის, რომელიც დღეს, ჩვენს ქალაქს აქვს ახალგაზრდობის სასახლის სახით. ამ სრულიად ახალ შენობაში, ჩვენ გვექნება შესაძლებლობა, სწორედ ახალგაზრდებთან ერთად დაგვეგეგმოს ის სერვისები, რომელიც ორიენტირებულია მათ განვითარებაზე და წარმატებაზე. დარწმუნებული ვარ, რომ სწორედ ამ შენობიდან დაიწყება ჩვენი ახალგაზრდობის წარმატებული გზა. ჩვენი გუნდი ვაგრძელებს მუშაობას ახალ პროექტებზე იმისთვის, რომ რუსთავის განვითარება შეუწყვედარი იყოს“, – განაცხადა რუსთავის მერმა, ნინო ლაცაბიძემ.

ახალგაზრდობის სასახლის შენობასთან ერთად, სრულად განახლებულია მოსწავლე – ახალგაზრდობის ძველი ცენტრის შინაარსობრივი მხარეც. სასახლის ახალი კონცეფცია, ახალგაზრდობის ინტერესებზე მოკავშირე და მულტიდისციპლინური საგანმანათლებლო ცენტრი, საკულუბო პრინციპით იმუშავებს და რუსთაველი ბავშვებს აქ მენტალური არითმეტიკის, ლეგო – რობოტიკის, სამუშაოსმეტყველო მეცნიერებების შესწავლის და ლაბორატორიული დაკვირვების, ხატუნის, კალიგრაფიის, მხატვრობის, ქორეოგრაფიის და თეატრალური ხელოვნების შესწავლის შესაძლებლობა ექნებათ.

განცხადება აუქციონის ჩატარების შესახებ

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 306-306¹⁶ მუხლების საფუძველზე სპეციალისტი შპს „ემკი პოლიტიკა“ კრედიტორ ს/ს „ზირაათ ბანკი საქართველო“ განცხადების საფუძველზე ატარებს მფორე აუქციონს შპს „ლაზეთი დიდი“-ს საკუთრებაში არსებულ იპოთეკით დატვირთულ უძრავ ქონებაზე.

აუქციონი ტარდება შემდეგი პირობებით:

1. უძრავი ნივთის მესაკუთრე: შპს „ლაზეთი დიდი“ (ს/გ 445706380), მის: ბათუმი, დავით კაკაბაძის ქუჩა N163

უძრავი ნივთის ადგილმდებარეობა და მოკლე აღწერა: ბათუმი, დავით კაკაბაძის ქუჩა N163, სართული 4, ბინა 403, 52.28 კვ.მ. (საკადასტრო კოდი: 05.32.21.013.01.01.403)

უძრავი ნივთის სამართლებრივი მდგომარეობა: უძრავი ნივთი არ არის დატვირთული გარდასხვადი საწიფო ვალდებულებებით.

2. უძრავი ნივთის საწყისი ფასი: საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 306⁴ მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უძრავი ნივთის საწყისი ფასი შეადგენს სარეალიზაციო ქონებაზე კრედიტორის მოთხოვნის ოდენობას - 57000 ლარს დამატებული დღგ - 10260 ლარი და სპეციალისტის მომსახურების საფასური 4064 ლარი დღგ-ის ჩათვლით, სულ 71324 ლარს.

3. აუქციონის დაწყების თარიღი: 2025 წლის 29 აპრილი, 14:00 საათი.

4. აუქციონის დასრულების თარიღი: 2025 წლის 14 მაისი, 12:30 საათი.

5. აუქციონის ჩატარების ფორმა: ელექტრონული აუქციონი ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge.

5.1. ელექტრონული აუქციონის მონაცემები: განაცხადის N71271HZP107962225;

აუქციონის ნომერი: 71271 ლოტის ნომერი: 1079622

6. მოვალე: შპს „ლაზეთი დიდი“ (ს/გ 445706380), მის: ბათუმი, დავით კაკაბაძის ქუჩა N163; ახმეთ შახინ ეიუფოლლუ 28925327750, U35822463 /თურქეთი/, მის: ბათუმი, დავით კაკაბაძის ქუჩა N163

7. აუქციონის გამომცხადებელი სპეციალისტის სახელწოდება და მისამართი: შპს „ემკი პოლიტიკა“ (ს/კ 204572284), მისამართი: ქ. თბილისი, შარტაყას ქ. N40, სართული 11.

8. აუქციონის პირობები:

- აუქციონში მონაწილეობის მიღების უფლება აქვს ნებისმიერ პირს, მათ შორის, კრედიტორს, მოვალეს და მესაკუთრეს;

- მესაკუთრეს ან ნებისმიერ პირს მესაკუთრესთან შეთანხმებით ან/და მესამე პირს, რომლის უფლებაც შეიძლება შეილახოს აუქციონის შედეგად, უფლება აქვს, აუქციონის ჩატარებამდე მოთხოვნის დაკმაყოფილებით თავიდან აიცილოს აუქციონი;

- აუქციონში მონაწილეობის მსურველმა, აუქციონის დაწყებამდე უნდა წარმოადგინოს საბანკო გარანტია უძრავი ნივთის საწყისი ფასის 10%-ის ოდენობით, რომელიც უნდა უზრუნველყოფდეს აუქციონში გამარჯვების შემთხვევაში თანხის სრულად გადახდას. საბანკო გარანტიის შენეფიციარი უნდა იყოს ს/ს „ზირაათ ბანკი საქართველო“.

- აუქციონში გამარჯვებული პირი ვალდებულია, ქონების შეძენიდან 7 დღის ვადაში სრულად გადაიხადოს უძრავი ნივთის ღირებულება, რომელიც უნდა შეიტანოს შპს „ემკი პოლიტიკის“ საბანკო ანგარიშზე (ს/ს „ზირაათ ბანკი საქართველო“, ანგარიშის ნომერი GE02ZB0000003608003964). წინააღმდეგ შემთხვევაში აუქციონის შედეგები გაუქმდება და ჩატარდება ხელახალი აუქციონი. აუქციონში გამარჯვებულ პირს ქონებაზე საკუთრების უფლება წარმოეშობა ფასის სრულად გადახდის შემდეგ.

9. აუქციონის პირობები: გამოქვეყნებულია ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge (განაცხადის N71271HZP107962225; ლოტის ნომერი: 1079622).

ნებისმიერ პირს, ვისაც გააჩნია უფლებები სარეალიზაციო უძრავ ქონებაზე, ვალდებულია ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებები წარმოადგინოს 2025 წლის 13 მაისის 18:00 საათამდე.

პირველბარი მოლაპარაკება უკრაინა-რუსეთს შორის და ტრამპის მუქარა პუტინს

26 აპრილს ვაშინგტონში პაპ ფრანცისკის დაკრძალვას უშაბლესი რანგის მსოფლიო ლიდერები დაესწრნენ. მფრანგოვანად, დაკრძალვამდე აშშ-ისა და უკრაინის პრეზიდენტების ერთმანეთს შეხვედნენ.

ამ დრომდე უცნობია, თუ რაზე ისაუბრეს ღონაღლ ტრამპმა და ვოლოდიმერ ზელენსკიმ. თუმცა, შეხვედრა ერთი მხრივ დადებითად ფასდება პოლიტიკურ და ანალიტიკურ წრეებში და აღნიშნავენ, რომ კონკრეტულ საკითხებთან დაკავშირებით, რაზეც აქამდე მხარეები ვერ შეჯერდნენ, შესაძლოა, კონსენსუსს მიაღწიონ.

„ჩვენი ხალხის სიცოცხლის დაცვა. სრული და უპირობო ცეცხლის შეწყვეტა. საიმედო და ხანგრძლივი მშვიდობა, რომელიც თავიდან აგვააცილებს კიდევ ერთი ომის დაწყებას.“

ძალიან სიმბოლური შეხვედრა, რომელსაც აქვს პოტენციალი, ისტორიული გახდეს, თუ ერთობლივ შედეგებს მივაღწევთ. გმადლობთ, პრეზიდენტ დონალდ ტრამპი, – დაწერა ზელენსკიმ.

ანალიტიკოსი სამხედრო საკითხებში ამირან სალუქვაძე ჩვენთან ინტერვიუში ამბობს, რომ ზელენსკისა და ტრამპს კონკრეტული შეთანხმებისთვის რომ მიეღწიათ, ამის შესახებ შესაძლებელია განცხადებას მათი მხრიდან აუცილებლად მოვიხმენდით, თუმცა, მისი შეფასებით, უკრაინის პრეზიდენტის განცხადების საფუძველზე შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ ამ შეხვედრაზე რაიმე სერიოზული შეთანხმება ვერ იქნა მიღწეული.

„ტრამპისა და ზელენსკის შეხვედრაზე ცნობილი არაფერია, გარდა იმისა, რომ ზელენსკიმ შეაფასა, როგორც „კარგი შეხვედრა“, რაც იმას ნიშნავს, რომ საშუალო ტიპის შეხვედრა იყო. რაიმე სერიოზული გარდგევა რომ ყოფილიყო უკრაინისთვის და ზელენსკის პოზიციებისთვის, ალბათ, უფრო დადებით შეფასებებს გააკეთებდა ზელენსკი და უფრო სიტყვასხე იქნებოდა ამ შეხვედრების მიმართ. როდესაც ასეთი მოკლე შედეგებით შემოიფარგლა, შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ ისევ იქ არიან, სადაც მანამდე იყვნენ, შესაძლოა ოდნავ წაიწიეს წინ, კონკრეტულად უკრაინა-ამერიკის მოლაპარაკებებში მეგობრის საკითხი, – შეიძლება აქ მოინახა გარკვეული შეხების წერტილები და რაიმე შეჯერდნენ, თუმცა, არ მგონია, რომ სრულად. რომ ყოფილიყო მეტი წარმატება, ალბათ, ასეთი განცხადებაც გაკეთდებოდა, რომ მათ მოინახეს შეხების წერტილები და შეთანხმდნენ პრობლემურ საკითხზე, მაგრამ ასეთი განცხადება არ გაკეთებულა“, – განაცხადა ამირან სალუქვაძემ.

ამასთან, უნდა აღინიშნოს, ღონაღლ ტრამპის განცხადება, რომლის მიხედვითაც, შესაძლოა, რუსეთის პრეზიდენტს ვლადიმერ პუტინს არ სურდეს ომის შეჩერება და სხვანაირად უნდა

მოექცნენ – აშშ-ს პრეზიდენტი მოსკოვს „საბანკო“ და „მეორადი სანქციებით“ ემუქრება.

„უბრალოდ ვცდილობ, ობამასა და ბაიდენის მიერ დატოვებული არეულობა გამოვასწორო. ყოველივე შემოთქმულის გათვალისწინებით, პუტინს არ ჰქონდა მიზეზი, რომ ბოლო რამდენიმე დღის განმავლობაში სამოქალაქო პირებისთვის, ქალაქებისა და დაზარალების რაკეტები ესროლა. ეს მაფიქრებინებს, რომ შესაძლოა მას არ სურს ომის შეჩერება, ის უბრალოდ ცრუ იმედს მაძლევს და სხვანაირად უნდა მოვექცეთ, „საბანკო“ თუ „მეორადი სანქციების“ მეშვეობით? ძალიან მეფერი ადამიანი იღუპება!“, – წერს ტრამპი.

ამირან სალუქვაძის თქმით, აშშ-ს პრეზიდენტი

ტი გამოირჩევა ურთიერთსაპირისპირო განცხადებებით. რამდენიმე კვირის წინ ის აცხადებდა, რომ პუტინი მზად არის მოლაპარაკებებისთვის, თუმცა დღეს ამბობს, რომ რუსეთის პრეზიდენტს შესაძლოა, არ სურდეს შეთანხმების მიღწევა.

„რაც შეეხება ტრამპის საჯარო წერილს რუსეთთან დაკავშირებით, მსგავს წერილებს ხშირად ვხვდებით. როდესაც ტრამპი ზელენსკის ხვდება, შეხვედრის შემდეგ დაახლოებით ამ შინაარსის განცხადებები კეთდება. ხანაც, ტრამპი პუტინთან საუბრის შემდეგ, ტრამპს საპირისპირო განცხადებები აქვს, რომ რუსეთის პრეზიდენტი მზად არის მშვიდობისთვის. სხვადასხვა კონტრაქტების შემდეგ, ტრამპის ურთიერთსაპირისპირო განცხადებებს ვიღებთ. ახლა ამბობს, პუტინი შესაძლოა მზად არ იყოს მშვიდობისთვის, მანამდე თქვა, რომ პუტინი მზად არის მოლაპარაკებებისთვის. ამ ერთაშე, რაიმე სერიოზულ ცვლილებებს ვერ ვხედავ, ცვალებადი წარმატებით მიმდინარეობს ტრამპის მიერ ინიცირებული სამშვიდობო პროცესი.“

მხოლოდ ტრამპმა იცის, სადამდე ეყოფა მას მოთმინება, რომ გააგრძელოს მოლაპარაკება უკრაინასა და რუსეთს შორის. როდესაც ეს ვადა ამოიწურება, არ ვიცით, ასევე რა მოხდება მას შემდეგ, რაც ის გადაწყვეტს, რომ დაასრულა მან სამშვიდობო ინიციატივა, შემდეგ ან დაიბანს ხელს, ან პირიქით, გააძლიერებს უკრაინის დახმარებას“, – აღნიშნა ამირან სალუქვაძემ.

ნიკო როხელი

პუტინის დროებითი ზავი 9 მაისისთვის

რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა ფაშაზე გამარჯვების მე-80 წლისთავთან დაკავშირებით უკრაინაში ცეცხლის დროებითი შეწყვეტის შესახებ გამოაცხადა, – ინფორმაციას კრემლი ავრცელებს.

პუტინის გადაწყვეტილებით, ცეცხლის შეწყვეტის რეჟიმი 8 მაისის 00:00 საათზე ამოქმედდება და 11 მაისის 00:00 საათამდე გაგრძელდება. ამ პერიოდში ყველანაირი სამხედრო მოქმედება შეჩერებული იქნება.

როგორც ინფორმაციამა აღნიშნული, რუსეთი იმედოვნებს, რომ უკრაინული მხარე დათანხმდება ამ გადაწყვეტილებას.

„უკრაინული მხარის მიერ ზავის დარღვევის შემთხვევაში რუსეთის ფაქტობრივად შეიარაღებული ძალები ადამიანურ და ეფექტურ პასუხს გასცემენ“, – აღნიშნულია განცხადებაში.

საქართველოს ინტელექტუალური
საკუთრების პროპერტი
საქპატენტი
SAKPATENTI
NATIONAL INTELLECTUAL PROPERTY
CENTER OF GEORGIA
www.sakpatenti.org.ge

გეოგრაფიული აღნიშვნა რაჭული ლორი

სსიპ საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი – საქპატენტი „საქონლის ადგილწარმოშობის დასახელებისა და გეოგრაფიული აღნიშვნის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, აქვეყნებს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო მიერ საქპატენტში წარმოდგენილი განაცხადის მასალებს.

თუ განაცხადის მასალების გამოქვეყნებიდან 3 თვის ვადაში ამ მასალებთან დაკავშირებით საქპატენტში არ შემოვა დამატებითი ინფორმაცია, გეოგრაფიული აღნიშვნის რეგისტრაციის შესახებ ცნობები შეტანილი იქნება ადგილწარმოშობის დასახელებისა და გეოგრაფიული აღნიშვნის სახელმწიფო რეესტრში და გამოქვეყნდება საქართველოს სამართლებრივი საკუთრების ოფიციალურ ბიულეტენში.

თუ განაცხადის მასალების გამოქვეყნებიდან 3 თვის ვადაში ამ მასალებთან დაკავშირებით საქპატენტში შემოვა დამატებითი ინფორმაცია, ის შესასწავლად გადაეგზავნება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს.

განაცხადის N3540/7

განაცხადის შეტანის თარიღი: 27/11/2023

გეოგრაფიული აღნიშვნა: „რაჭული ლორი“

საქონლის დასახელება, რომლისთვისაც მოითხოვება

გეოგრაფიული აღნიშვნის რეგისტრაცია – ლორი

განმცხადებლის სახელი და მისამართი:

საქართველოს გარემოს დაცვისა და

სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

მარშალ გელოვანის გამზ. N6, 0159,

თბილისი, საქართველო

1. პროდუქტის დასახელება

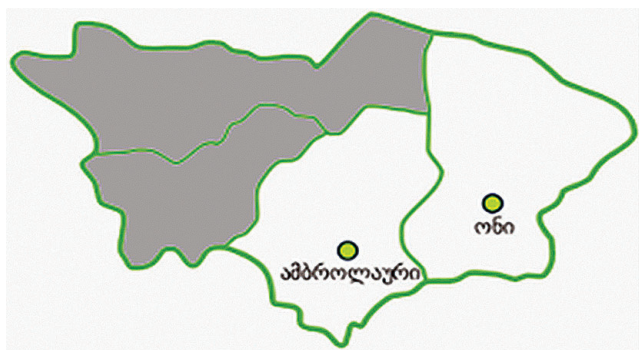
რაჭული ლორი.

2. პროდუქტის დახასიათება

რაჭული ლორი წარმოადგენს ენდემური ჯიშის ან ადგილობრივი¹, ტყეში ნაკვეთი (ნასუქი) ლორის ხორცისგან, ტრადიციული მეთოდით დამზადებულ დამარილებულ, შემოლილ, მშრალ პროდუქტს, რომელსაც ცალი მხრიდან აკრავს კანი. მის ორგანოლეპტიკური მახასიათებლებს განსაზღვრავს წარმოების ადგილის რელიეფის მორფოლოგიური, მორფომეტრიული და კლიმატური თავისებურებები. რაჭულ ლორს აქვს ერთგვაროვანი შეფერილობა, ხასიათდება მკვერივი კონსისტენციით, შეიძლება იყოს მაგარი ან საშუალო სიმკვრივისა, რაც დამოკიდებულია კუნთოვანი მასის სიდიდზე და გამოშრობაზე. შესაძლებელია მსხვილი კუნთოვანი მასის შუა ნაწილი შედარებით ნაკლებად მაგარი იყოს. აქვს კვამლის დამახასიათებელი სუნი და არომატი, ჰიკანტური გემო, მენაშული-მუქი წითელი ფერის კუნთოვანი ქსოვილი, ფერის ცვალებადობას განაპირობებს შემოღვისას გამოყენებული ხე-მცენარეების სახეობები, ზომიერად მარილიანი, სუფრის მარილის შემცველობა ყოველ 100 გ პროდუქტში 10 გ-ის ფარგლებში მერყეობს. მარილის ეს რაოდენობა ხელს უწყობს არამარტო სპეციფიკური გემოს ჩამოყალიბებას, არამედ გაუნყლოების პროცესის დაჩქარებასაც. რაჭული ლორისთვის დამახასიათებელია თეთრი, ან მოფარდისფრო და სასიამოვნო მკვეთრი გემოს ცხიმი, რომლის ჩანაროები ლოკალიზებულია ძირითადად ხორცისა და კანის ფენას შორის. თუმცა, ცხიმი გვხვდება ხორცის ფენებშიც. თვალსაჩინო უნდა იყოს ცხიმისა და კუნთოვანი მასის ფენები. გადანატეხი მშრალია და ხელის დაჭერისას არ გამოყოფს სისველეს. შეხებისას ტექსტურა მოჭკოვანია.

3. წარმოების არეალი

რაჭული ლორის წარმოების არეალია რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის მხარის ამბროლაურისა და ონის მუნიციპალიტეტები.

ნახ. 1. რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი

1 არაიმპორტირებული, არაინტენსიური ფერმის და არა მაგური კვების პირობებში გაზრდილი ლორი.

4. წარმოებაში გამოყენებული ნედლეული

რაჭული ლორი მზადდება ახალდაკლული, ენდემური ჯიშის ან ადგილობრივი, ტყეში ნაკვეთი(ნასუქი) ლორის დაკვლის შედეგად მიღებული ახალი, გაუყინავი ნახევარი ტანხორციდან ე.წ. „ფელიკიდან“. იენისიდან ნოემბრის ჩათვლით პერიოდში, სულ მცირე 90 დღე, ღორები უნდა იკვებებოდნენ ტყეში, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ სახელმწიფოს მიერ იზღუდება ღორების ტყეში გაშვება. ღორის კვება პრემიისებით და კონცენტრატებით დაუშვებელია. რაჭა ტყიანი მთის ფერდობებით არის გარშემორტყმული, ადგილობრივი, ტყეში ნაკვეთი ღორის შენახვა და გამოშრობა რაჭული ლორის დამზადებისთვის დიდი ხნის ტრადიციაა.

ენდემური ჯიშის ან ადგილობრივი, ტყეში ნაკვეთი (ნასუქი) ლორი ხასიათდება საცხოვრებელ პირობებთან ადაპტაციისა და რთულ პირობებში რეპროდუქციის უნარით, გამოირჩევა გამძლეობით და შეუძლია კარგად აითვისოს მუცხვრები საკვებ-საფარგულები, რასაც სხვა ცხოველები ვერ იყენებენ. ტყეში ღორები იკვებებიან ტყის ნაყოფით: მუხა, წიფელი, ნაბლი, კაკალი, მაშალო, ზღმარტლი, შინდი, მაყვალი, კუნელი, კონახური და სხვა ნაყოფის მომცემი მცენარეები. ძირითადად, ენდემური ჯიშის ან ადგილობრივი, ტყეში ნაკვეთი(ნასუქი) ღორის წონა 80-120 კგ-ს შეადგენს. ახასიათებს ხშირი შემუსვა, ფერად შავი, ყავისფერი, მონათალო ან ნაცრისფერია, შეიძლება იყოს ლაქებიანი ან ზოლებით, აქვს გრძელი დინგი, შიშის 5-8 გოჭს. პროფ. ი. შუბიძის მხედვით, „საქართველოში ღორის ადგილობრივი პოპულაციები (კახური, რაჭული, იმერული, მეგრული, აფხაზური, სვანური) ჩამოყალიბებულია გარეული ღორის (კავკასიური ფორმა) უძველეს პერიოდში უშუალო მომინაურების შედეგად“.

რაჭული ლორის დასამზადებლად „ენდემური ლორი გამოიყენებოდა, რომელიც მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მისი გარეული ფორმებისაგან. მოხერხებული სიდიდის გამო შენახვა და თავშესაფრის მოწყობა დიდ სირთულეს არ წარმოადგენს. იგი კარგად ითვისებს როგორც მცენარეულ, ისე ცხოველური წარმოშობის საკვებს, სამზარეულოსა და რძის წარმოების ნარჩენებს. ახასიათებს გასუქების უკეთესი უნარი და ხორცის მეტი გამოსავლიანობა. არის სახორცე მიმართულების“².

რაჭული ლორის დასამზადებლად გამოყენებული ღორის ცოცხალი წონა სულ მცირე 35-40 კგ-ს უნდა შეადგენდეს, საუკეთესოა 50-80 კგ.

მარილი

დამარილებისათვის გამოიყენება მსხვილი დაფქვის „სუფრის მარილი“, რომელიც წარმოადგენს კრისტალურ პროდუქტს და შედგება ძირითადად ნატრიუმის ქლორიდისაგან (არანაკლებ 97 %). მისი გრანულომეტრიული შედგენილობა 2.5 მმ-დან 4 მმ-მდე მერყეობს – ე.წ. „ხორხობა“ მარილია. იოდიზებული მარილის შემთხვევაში, უნდა მოხდეს მარილის დეიოდიზაცია, რისთვისაც მარილი, მზის სხივების პირდაპირი ზემოქმედებისათვის, უნდა გაიშალოს თხელ ფენად (არაუმეტეს 1 სმ), რამდენიმე დღის (2-3) განმავლობაში, პერიოდულად უნდა მოხდეს მისი მორევა, ამ მიზნით შესაძლებელია ასევე მარილის წინასწარ გასხელება მორევით. რაჭული ლორის დასამზადებლად სხვა ინგრედიენტის გამოყენება დაუშვებელია.

5. წარმოების ეტაპები

ეტაპი I – ღორის დაკვლა

რაჭული ლორის დასამზადებლად ღორი დაკვლა რაჭაში დამკვეთულია 15 ოქტომბრიდან 1 მარტამდე პერიოდში. ღორის ცოცხალი წონა უნდა იყოს სულ მცირე 35-40 კგ.

ეტაპი II – გასუფთავება

ცოცხალი ცხოველის გაზრუნვის/დაკვლის და სისხლგართმევის შემდეგ ხდება მისი დამლუვრა, ჯაგრის ვაცლა, გაფხეკა, რისთვისაც ჩამაგლეწ ხორბლის ქატოს ან სიმინდის ფეხლის ანაკცრა და გულდასმით ირეცხება ცხელი წყლით. დამუშავება ხდება გრძელბეჭის ბუჭზე. ამ პროცესის შემდეგ იწყება დამოშვება. პირველ რიგში აჭრან თავს, ჩამოჭრება ანალოგიური ხერხის გარეშა ნაწილი. გამოშვებულა იწყება მაგიდაზე ან ჩამოკიდებულ მდგომარეობაში, იკვებება მუცლის ხაზზე, ამოაქვთ საშარდე ბუჭი, ნაწლავები კუჭთან ერთად, შემდეგ ღვიძლი. ფრთხილად აცლიან ნაღვლის ბუჭს. შინაგან ორგანოებს აცლიან ქონს, ხსნიან დიაფრაგმას, იღებენ გულსა და ფილტვებს. ტანხორცის შიდა მხარე სუფთავდება. აღნიშნული პროცედურის შემდეგ ტანხორცი იჭრება ორ თანაბარ ნაწილად, ხერხეშლის გასწვრივ, ამ ტანხორცის ნახევარს „ფელიკს“ უწოდებენ. აუცილებელია ხერხეშლის ამოღება ძვლის ტვინის დაზიანების გარეშე და ასევე ზედა სამი ნეკნის ამოღება.

ეტაპი III – „ფელიკის“ დამარილება (დამწნილება)

დამარილების (დამწნილების) პროცესის შედეგად ხორცი იცლება ზედმეტი სითხისაგან. დამარილება ხდება ახალდაკლული ჯერ კიდევ თბილი ხორცის, ზოგ შემთხვევაში გაციფებული ხორცილი. დამარილების მიზნით გადაიხსნება „ფელიკის“ ზეცისა და მარკლის ძელები, ასევე ყველა სახსარი, ხორცი დაისერება, განსაკუთრებით ღრმად უნდა დაისეროს ხორცის სქელი ნაწილი, ისერება ნეკნების გასწვრივაც, ამის შემდეგ ხდება მშრალი წესით დამარილება. მარილი ხელით, მასირებით, გულდასმით შეეზოლება ყველგან, განსაკუთრებით ხორცის სქელი ნაწილის დასერილად ადვილდება. დასაშვებია შემთხვევითი მარილის გამოყენება. 1 კგ ხორცისათვის დაახლოებით 50-80 გ მარილი გამოიყენება. დამარილებულ „ფელიკებს“ სიმაღლეზე აწყობენ ერთმანეთზე, ზედაპირით (კანით) ზევით და ტოვებენ მაგიდაზე ხის, ან უჟანგავი ლითონის გოგზე დაახლოებით 15 დღის მანძილზე უნებრევი ვენტილაციის პირობებში. ამ პერიოდის განმავლობაში

ხდება „ფელიკების“ რიგითობის შეცვლა, როტაცია, ზედა „ფელიკი“ მოექცევა ქვემოთ, ამ პროცესს რაჭაში „დამწნილებას“ ეძახიან. ამ მიზნისათვის დასაშვებია დასაწყობად გამოყენებული იქნას ხის (მხოლოდ არა წიწვოვანი მცენარის) ან სურსათთან შესეხისათვის განკუთვნილი მასალისგან დამზადებული გომი/ჭურჭელი ან მაგიდა.

ეტაპი IV – „ფელიკის“ გაშრობა

გაშრობა ხდება ფიკრულ სათავსოში ხუთი-შვიდი დღის განმავლობაში, რა დროსაც ფელიკებს ჩამოკიდებენ, ზოგ შემთხვევაში, გაშრობის პროცესის დაჩქარების მიზნით იყენებენ შემის ლუმელს. როდესაც „ფელიკის“ ზედაპირი მარილის „ფიფქით“ დაიფარება, „ფელიკი“ მშრალია და მზადაა შესაბოლად.

ეტაპი V – შემოღვა

გაშრობის შემდეგ იწყება „ფელიკის“ შემოღვის პროცესი. ტრადიციულად, შესაბოლი სათავსო ხის ფიკრებისგან, ან ხის და ქვის კომბინაციისაგან დამზადებული შენობაა, რომლის სიმაღლე დაახლოებით 3-4.5 მ-ს შეადგენს. თუმცა თანამედროვე პირობებში დასაშვებია ხესთან კომბინაციაში, ქვის ნაცვლად მლოკის მასალის გამოყენებაც. შემოღვის ტრადიციული მეთოდის შესანარჩუნებლად შესაბოლი შენობის კონსტრუქციის სულ მცირე 60 %-ს უნდა შეადგენდეს ხის მასალა. შემოღვა მნიშვნელოვნად აუმჯობესებს ღორის ხორცის საგემოვნო თვისებებს, ახანგრძლივებს შენახვის ვადას. ნახევარი ტანხორცი იშობლება სულ მცირე 25 დღე-ღამის განმავლობაში.

სათავსოში ანთებენ შუაგულ ცეცხლს, რისთვისაც იყენებენ რაჭის რეგიონის ფოთლოვან ხე-მცენარეებს წიფელს, რქილას, ნაბლს, თხმელას, ვაშლს, მსხალს, ტყეშალს, კომშს (შია). ამ მიზნისთვის წინვოვანი მცენარეების გამოყენება არ ხდება. ყველაზე უკეთეს შედეგს იძლევა კურკოვანი მცენარეები რადგანაც ნაკლები სიმხურვალით გამოირჩევა და ხორცს სასიამოვნო, მენამულ შეფერვას აძლევს. შუა ცეცხლის გარშემო, 1.0-2.5 მ დამორებით ჩამოკიდებულია „ფელიკები“, რათა სიმხურვალემ ქონის ღნობა არ გამოიწვიოს. შუა ალის გარეშე უნდა იწვოდეს, უნდა გამოყოფდეს მერე კვამლს. ხორცი მხოლოდ კვამლით უნდა მუშავდებოდეს. პერიოდულად ხდება „ფელიკების“ მონაცვლეობა, რათა მათი შემოღვა სრულად და ერთგვაროვნად მოხდეს.

ცეცხლს ჭირდება სისტემატური ყურადღება. სიმხურვალე წყლის საშუალებით მცირდება. ზოგჯერ ღამით შემოღვის პროცესი წყდება და დილით ისევ განახლებება. ოჯახურ პირობებში ასეთი წესით შემოღვა 25-45 დღე გრძელდება.

ეტაპი VI – შენახვა

შემოღვის პროცესის დასრულების შემდეგ მზა რაჭული ლორი ინახება სივრილეში. როგორც წესი, ზამთრის პერიოდში მათი შენახვა ხდება სუფთა, მშრალ ადგილას, ხოლო გაზაფხულიდან, როცა ჰაერის ტემპერატურა მატულობს და აღწევს 16°C-ზე მეტს, რაჭული ლორის შენახვა უნდა მოხდეს მაცივარში ან გრილ სათავსოში/ოთახში 5-15°C ტემპერატურის პირობებში.

6. გეოგრაფიული არეალი და ადამიანური ფაქტორები

რაჭული ლორის ორგანოლეპტიკურ და საგემოვნო თვისებებს, ასევე წარმოების ტექნოლოგიას განსაზღვრავს გეოგრაფიული არეალი და კლიმატური პირობები, სადაც პროდუქტის წარმოება ტრადიციული მეთოდების გამოყენებით ხდება.

რაჭა საქართველოს მაღალმთიანი რაიონია, მდებარეობს დასავლეთ საქართველოს ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში, მდინარე რიონისა და მისი შენაკადების ხეობაში. ჩრდილოეთით მას ესაზღვრება კავკასიონის წყალგამყოფი ქედი, ჩრდილო-დასავლეთიდან ქვემო სვანეთისგან გამოყოფს მდინარე ასკისწყალი და თავშავის ქედი, სამხრეთით – ვანელარი მიმართულების მდ. რიონის ხეობა, აღმოსავლეთით შიდა ქართლისგან გამოყოფილია ჯეჭოვანი ხეობით უღვირის ქედამდე, დასავლეთით – ლეჩხუმი. ისტორიულ-გეოგრაფიულად რაჭა სამ კუთხედ იყოფილია: მთის რაჭა, ზემო რაჭა და ქვემო რაჭა. რაჭის ფართობი 2818 კმ²-ია.

რაჭის ტერიტორია უმეტეს ნაწილში ხასიათდება ძლიერ დანაწევრებული რელიეფით. აქ მკვეთრად გამოიყოფა ორი მაღალი ქედი – მთავარი კავკასიონი (სიმაღლე 2829 მ-დან – მაისონის უღელტეხილი) და ლეჩხუმი (მთა ჭანჭახი – 4462 მ-მდე).

რაჭის მთიანი, ძლიერ დანაწევრებული რელიეფი განსაზღვრავს კლიმატის ვერტიკალურ ზონალობას და მიკროკლიმატური პროცესების ფართო გავრცელებას. იგი მოქცეულია დასავლეთ საქართველოს ნოტიო სუბტროპიკულ ზონაში – რელიეფის მორფოლოგიური და მორფომეტრიული თავისებურებები, ზღვის დონიდან საკმაოდ დამორება განაპირობებს ჰაერის თავისებურებებს. აქაური ჰავა გარდამავალია ნოტიო სუბტროპიკულიდან კონტინენტურისაკენ.

გამოიყოფა 5 ზონა:

1. **ზომიერად ტენიანი ცივი ზამთრითა და ხანგრძლივი, თბილი ზაფხულით** – ეს ზონა გავრცელებულია 300-600 მ-დან 1100-1500 მ-მდე;
2. **ტენიანი ცივი ზამთრითა და ხანგრძლივი ზაფხულით** – გავრცელებულია მდ. რიონის ხეობასთან მიმდებარე მთების კალთებზე, დაახლოებით 1800 მ სიმაღლეზე;
3. **ტენიანი ცივი ზამთრით, მოკლე ზაფხულით** – განლაგებულია მორე ზონის ზემოთ, 2100 მ სიმაღლემდე;
4. **მაღალმთიანი, ტენიანი მუდმივი თოვლითა და მყინვარებით** – გავრცელებულია კავკასიონის ქედზე, 2900-3000 მ სიმაღლის ზემოთ;
5. **ტენიანი, ნამდვილი ზაფხულის გარეშე, ხანგრძლივი და მძლავრი თოვლის საფარით** – ეს ზონა მოიცავს მთავარი კავკასიონისა და ლეჩხუმის ქედების ფერდობებს (>3200 მ).

მზის ნათების ხანგრძლივობა და მზის რადიაციის ინტენსივობას წლის ყველა სეზონში ზომიერი ღრუბლიანობა განაპირობებს.

პერის საშუალო წლიური ტემპერატურა 11.4°C – 2.4°C-მდე მერყეობს. ცივი თვეა იანვარი (0.2-12°C), ხოლო უთბილესი – აგვისტო (23-28°C), მაღალმთიან ზონაში 19°C. დაბალმთიან ზონაში თოვლი შეიძლება მოვიდეს ნოემბრიდან აპრილამდე, 1000 მ-ზე ზევით – ოქტომბრიდან მაისამდე.

რაჭის ტყის მასივების უმეტესი ნაწილი ფოთლოვანი ტყეებითაა დაფარული, უპირატესად გავრცელებულია ნაყოფისმომცემი ხე-მცენარეები – მუხა, ნიფელი, ნაშლი. ნიფლის ტყეები 1400-1500 მ-მდე ვრცელდებიან, გვხვდება ასევე ცაცხვი, თელა, რცხილა, ნეკრჩხალი, ქვეტყე წარმოდგენილია წყავით, შქერით, თხილით, მშით.

სწორედ ამიტომ, ბუნებრივ-კლიმატური პირობებიდან გამომდინარე, ღორის შენახვის ტექნოლოგიაც განსხვავებულია. დამახასიათებელია მომთაბარე მფლორეობა. გამოჩენილი ქართველი გეოგრაფი, ისტორიკოსი და კარტოგრაფი ვახუშტი ბატონიშვილი ჯერ კიდევ მე-17 საუკუნეში რაჭის შესახებ წერდა: „და არაიან მთანი მაღალნი და განიერნი, თხემთა უტყეონი და კალთათა ტყიანი, და ზამთარს დიდთოვლიანი, სადაცა ვერ ივლის ცხენი, და ზაფხულის უთოვლო, წყაროიანი, ბალახ-ყვავილოვანი“, „პავით არის კეთილმუენი, ზაფხულის გრილი, ზამთარ თბილი და უქარო, მოსავლიანი, თვინიერ ბრინჯ-მამზისა ნაყოფიერებს ყოველნი მარცვალნი, ვენახნი, ხილნი, მტილოვანი ყოველნი. რიონის კერძოდ ამიერ და იმიერ, სრულიად რაჭას ესრეთ ნაყოფიერებს. პირუტყენი, აქლემს გარდა, ყოველნი და არა მრავლად. ცხოვარი – უღუმო, ღორი – სიცოცხლე მათი“³.

ვახუშტი ბატონიშვილი, აღწერდა რა რაჭას წერდა: „ხოლო განყოფილ დღნორს ზეით ღორის გიორგისა, მერმე გაჭრილს, ნაქერალს, ველევს, საღორეს, გარჯილას, ნაჯიხურეს, სანალიკეს და კეცებს. დასავლით მფლორის **საღორის მთილამ** დღნორამდე რომელნი მთანი აღესწერეთ, და მთა გუელის თავისა“⁴. „საღორის მთის“ მოხსენიება შემთხვევითი არ უნდა იყოს, რამდენადაც „კალთათა ტყიან“ მთაში ღორის ტყეში გაშვება და ნამატით დამრუნება რაჭველთა ყოფაში ჩვეულებრივ ამბავს წარმოადგენდა.

ამას ადასტურებს პროფ. ი. შუბითიძეც – „რაჭული ენდემური ღორის შენახვა ძირითადად მიმდინარეობდა ბუნებრივი საკვებისაგან: მთიანეთის მთიანეთის ხარჭი, რის შედეგად პროდუქტიულობაც შესაბამისად ჩამოყალიბდა. რომ არ იყოს ღორის ადგილობრივი პოპულაციები, ფაქტობრივად აუთვისებელი დარჩებოდა ტყის ნაყოფის მომცემი, ფოთლოვანი მასივები, რადგან მთის დამრეც ფერდობებსა და მდინარეთა ხეობებს, სადაც თავს იყოს ჩამოცვენილი რკო, ნიფელი, პანტა, ვაშლი, მსხალი და სხვ. მხოლოდ ადგილობრივი ღორი ითვისებს და ხორცის გემრიელ პროდუქტებს იძლევა. ხორცის საკვებო მთიანეთში განსაკუთრებით დადებითად მოქმედებს ნიფლის ნაყოფი“.

რაჭის მოსახლეობისათვის ღორი ერთ-ერთ ძირითად სასოფლო-სამეურნეო ცხოველს წარმოადგენდა. ლიტერატურიდან ცნობილია, რომ „ხალხში დღესაც არის შენახული ძველთა-ძველი ჩვეულებანი, რომლებიც ნათელყოფენ, თუ როგორ გულმოდგინედ ცდილობდნენ ქართველები ღორის მომრავლებას. რაჭაში „მოსლობის“⁵ წინა დღით, მზის ჩასვლისას თითოეულ ოჯახში ჭრიან ჭოსს პატარ-პატარა ჭრელ და ლაზამ ნაჭრებად, რომ გოჭებზე ასე ჭრელები და ლაზამები გამოიდგნენ, თითოეულ ღორზე 10-15 ნაჭერს ამზადებდნენ. ამ დროისთვის აცხობდნენ „განატეს-საც“, რომელსაც ღორის ქონზე ამზადებდნენ⁷. აქვე აღნიშნულია „ძველი ჩვეულება უნდა იყოს რაჭაში „გოჭის ხუთმამათიც“, როცა აზნაურის ქორწინობა ხალხი შედიოდა შუა ქვითში, მოსამსახურეს შემოჰქონდა ე.წ. „მუხლის ვერვი“, რომელიც შედგებოდა დიდი პურისაგან, მსუქანი გოჭისაგან, რომლის თავი ყვავილებით იყო მორთული, ხილიდან და ანთებული წმინდა სანთლებისგან, არანაკლებ ექვსისა“, „რაჭაშივე, ქორწინლის წინა დღეს, სასიძლის პატარძლის ოჯახში მიჰქონდა საჩუქრები და „სასიძლო ძღვენი“, რომელშიც მოხარშული ღორი ან გოჭი შედიოდა“⁸. გადმოცემით, ქვემო რაჭაში მოსლობის წინა დღეს, ე.ი ყველიერის წინა პარასკევს, „ღორების პარასკევს“ – „კაი პარასკევს“ ეძახდნენ. მოსლობა დღეს კი მოსელში ჩაქონდათ განატეხი, კვერცხი, სანთელი, ღვინო და ღორის მსუქანი ხორცი.

ღორის ხორცის დამარილება რომ რაჭველთა უძველესი ტრადიციია, ამაზე მეტყველებს ის ფაქტიც, რომ ძველ დროში „საღორე მარილი“ რაჭველი გლეხისათვის ერთგვარ გადასახადს წარმოადგენდა. დამარილების შემდეგ ხორცი კვამლში გამოჰყავდათ და ზამთრისთვის ინახავდნენ. ამას „ლორი“ ეწოდებოდა. ისტორიულად რაჭის მოსახლეობის ძირითად ნაწილს გლეხები შეადგენდნენ, რომლებიც კომლზედ ცხოვრობდნენ. თითოეული ასეთი კომლი აზნაურთა, თავადების, ეკლესიის ან სამეფო ხელისუფლების საკუთრებას წარმოადგენდა, მათი ვალ-

3 ქართლის ცხოვრება, ტომი IV, აღწერა სამეფოსა საქართველოსა, 1973, 770.

4 ქართლის ცხოვრება, ტომი IV, აღწერა სამეფოსა საქართველოსა, 1973, 770.

5 რაჭა, წარსული, აწმყო და მომავალი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მთიანეთის პრობლემათა კომპლექსური შესწავლის კომისია, თბილისი, 2012 წ., 238-247.

6 მოსლობა (სვან. მოსლობ, გემლე, ლიდმესარი) – ნაყოფიერების და გამრავლების ღვთაება მოსელის კულტთან დაკავშირებული მოძრავი ხალხური დღეობა (იხილდნენ იანვარს ან თებერვალში) დასავლეთ საქართველოში. ძველად საქართველოს ყველა კუთხეში უნდა ყოფილიყო გავრცელებული. სამოსლო წეს-ჩვეულებათა შესრულების მიზანი იყო საქონლის და შინაური ფრინველის გამრავლება-სისაღე, მარცვლეულისა და ღვინის მოსავლის გადიდება, ყანა-ვენახების დაცვა უამინდობისა და სოფლის მეურნეობის განვითარება. მოსლობის მთავარი აქტი სრულდებოდა მოსელში.

7 რ. მითრიაშვილი, შ. ფოცხვერია, გ. ბოჭორიშვილი, ლ. უგმაჯურიძე, „კახური ღორი“, თბილისი, 2020, 26.

8 რ. მითრიაშვილი, შ. ფოცხვერია, გ. ბოჭორიშვილი, ლ. უგმაჯურიძე, „კახური ღორი“, თბილისი, 2020, 21.

დებულებები საკმაოდ მძიმე იყო და ყოველგვარი გადასახადიც ამ კომლზე მოდიოდა. 1621 წლით დათარიღებული დავთრის მიხედვით, სოფელ ბარის მოსახლეობიდან „გრძელობისა ნასყიდისა უნდა გადაეხადა 4 კოდი პური, 1 კოდი ქერი, 4 კასრი ღვინო, 3 ქათამი, 6 კვერცხი, ერბო, ხაჭო და **საღორე მარილი**, ხოლო ნინიასა და გოჩიასა გიორგობიანსა – 3 კოდი წმინდა პური, 1 კოდი ქერი, სამი საკლავი, 6 ქათამი 12 კვერცხი, ხაჭო, ერბო და საღორე მარილი“⁹.

საღორე ღორებს საგანგებოდ უვლიდნენ და ასუქებდნენ. ის, რომ „საღორე ღორი“ შესანიშნავი ცხოველს წარმოადგენდა, მოცემულია „შენიშნულობის სიგელში“, ეს უძველესი დოკუმენტია, რომელშიც აღნიშნულია, რომ „სორის მონასტრისათვის – სორის ჯვარცმის ეკლესიისთვის პაატა კალმახელიძეს ყოველწლიურად უნდა შეენიშნა ოთხი კოდი პური, ოთხი ღორა ღვინო, საღორე გასუქებული ტახი, ერთი მომცრო საკლავი, ერთი ცხვარი და რვა ქათამი, ნივლიანიშვილი – ხუთი კოდი პური, ქერი და მჭადი, ხუთი ღორა ღვინო, საღორე გასუქებული ტახი, ერთი ცხვარი და რვა ქათამი, კაციაძე გიორგის – ექვსი კასრი ღვინო, სამი კოდი პური, ერთი კოდი ქერი, გასუქებული საღორე ღორი, ერთი ცხვარი, ოთხი ქათამი, ცხრა პური“¹⁰.

ეთნოგრაფ ლევან ფრუიძის გადმოცემით, „წიშან დედა ღორებს დიდი ყურადღებით კვებავდნენ და ნაშენობის უნარის გათვალისწინებით ინარჩუნებდნენ. სასუქად დაკოდილ ტახებს არჩევდნენ, რომლებიც წელგამოვლილი, ზრდასრული უნდა ყოფილიყო. სასუქის დაცვლა გვიან შემოდგომით – ზამთრის პირველ შემოდგომად, როცა აცვებდნენ, ხამარს (თრთილს) დადებდა. ამით ისაზღვრებოდა სუქების დაწყების დრო. გარდა ამისა, როცა ღორის გამოყვანა ხდებოდა, შობის მარხვა იწყება, რადგან მარხვაში ხორცი არ იჭმება, შესაბამისად დაკული **ღორის ხორცს აშარილებდნენ** და ზუხრის წინ ჰკიდებდნენ. გვიან შემოდგომით, როცა ღორები ტყის ნოზათს ათვინებდნენ, წინასწარ შერჩეულ ტახებს საძოვარზე აღარ უშვებდნენ და ჯერ საჩიხებში, მერე საღორეში ამწყვდევდნენ. სალაფავი საჭმლის ნარჩენებისგან მზადდებოდა. სასუქ ღორს ღლეში სამჯერ ძლიერად კვებავდნენ: დილით და საღამოთი საღორეობით, შუადღით მარცვლეულით. ასე ნაკვებ ღორს მჭლე და ქონი ცალ-ცალკე კი არ აქვს, არამედ ქსოვილში ფენა-ფენა, თანაც ასეთი ხორცი უგემრიელესია“¹¹.

ქართველი ისტორიკოსი და საზოგადო მოღვაწე ივანე ჯავახიშვილი წერდა: „ქვემო რაჭაში იცინა ხორცის დამარილება და ამას დამამხეხს ეძახიან. დამამხეხ ხორცს გაახმობენ ცეცხლზე და „გამოჰყავთ შაშხი“. შაშხს კიდევ როდეს ეძახიან (უნდა იყოს ღორი), მაგრამ ღორი მხოლოდ ღორის შაშხი შეიძლება იყოს. საშაშე ღორს განსაკუთრებით ასუქებენ, სუქებას იწყებენ სამი თვით ადრე და თანდათან უმატებენ საჭმლის რაოდენობას სასუქისათვის“¹², ისე, რომ უკანასკნელ ორ კვირას გარეთ სულ არ უშვებენ. და, როგორც იტყვიან „საჭმელს თავზე აყრიან“, ასუქებენ უმეტესად „ტახებს“, (მამალ ღორებს). „ნეზი ღორის“ ღორი, როგორც აქ უთქვამთ, მდარეა, მოხარშვის დროს იუკტება, პატარავდება“¹³.

აქვე აღწერს ღორის დაცვის და დამარილების პროცესს – „გასუქებულ ღორს გრძელი დანით კლავენ. დანას კისერში ჩაუყრიან ისე, როგორც აქ უთქვამთ, გულზე უნდა მოხედეს მახვილი და ამ დროს კვდება ღორი. კისერს არ აჭრიან. ერთი კაცი დანას უყრის, მეორეს ფეხები აქვს გაკეცილი. ამ დროს უკვე დიდი ქვაბით ადუღებოდა წყალი აქვთ მომზადებული. ღორს ჩელტზე დებენ, ხრიკით ასხამენ წყალს და თან ხის ჭოსს „უხახუნებენ“ ჯავარზე. როცა შეატყობენ ბალნის დაცვენას, ხელით დაუწყებენ გაცლას. ბალნისაგან როცა გალოპავენ, დანით გადაფხევენ კანს. გრძელ სუფრაზე დებენ, გამოიშვებენ და შემდეგ პირქვე დაამხოვენ, კუდიდან აჭრიან და აიღებენ ხერხემალს, თან ცალკეულად მარცხენა და მარჯვენა მხარის ყბიანად გაჭრიან და მთლიანად, ასო-ასო დაუჭრელად გადმოღებენ ორ ფელიკს ხონჩაზე. თითოეულად ამ ფელიკს დამამხეხენ (სახსრებში ნახევრად ჩაჭრიან) და მარილს დააყრიან. ერთიმეორეზე დააწყობენ ფელიკებს და ტომარას დააფარებენ. სამ დღეში, როგორც აქ იტყვიან, მარილს შეირგებს ფელიკი (მარილი გაუქდება ხორცს) თან შენდება (სისველეს მოივლებს). შემდეგ ფელიკებს ცალკეულად ღვლეჭს გაუყრიან ბარკლის ბოლოზე და ჩამოკიდებენ კანზე. ორი კვირის შემდეგ კანთან ჩამოკიდებენ და მალა ლოფინზე ჩამოკიდებენ ცეცხლიდან სიმორისათვის, კვამლი სწვდება და კვამლში შავად გამოდის ეს შაშხი ანუ ღორი. ზურავების დამამხეხე იყიან, მისი ღორი გემრიელია, მაგრამ ზაფხულში შესანახად არ ვარკა“¹⁴.

აქვეა მოცემული 1935 წელს, ეთნოგრაფ ნიკოლოზ რეხვიშვილის მიერ, სოფ. ხიდაშის-საკაოს მკვიდრის, 70 წლის ილიკო ხიდაშელის მონათხრობი ღორის შესახებ – „ჭირლი-გომსში დაუკლამდით ღორს, იმაში დულრით გავეფუქეთ, ჯერ ზურგი ჯავას ავაცლით (ჯავა-ჯავარი) და ისევ გავფუფქავთ, დანებით გავწმენდამთ, გამოვწვლამთ, მერე გავმეგნით, ამოვიღებთ შიგნეულობას. მერე დავამხოთ თავდალნა, დავადებთ ზურგზე ხართავისაზე“¹⁵ და იმა მიყოლებით გავსერანთ იქით-აქით. მერე გავიქნათ მთლად და ამოვიღებთ ზურგი ძვალ. დარჩება ნახევარი აქვით და ნახევარი იქით – ღორი ნაჭერი. თითოს ფელიკი ქვია. ერთ ღორის ორი ფელიკი აუა, ზურგი ძვალი, შივანი და თავ-ფეხი, მეტი იმას არა აკლია რა. ფელიკვ ავაცლით, ჭაჭა-

9 თამაზ ზერაძე, „რაჭა“ 1983, 139.

10 თამაზ ზერაძე, „რაჭა“ 1983, 114.

11 ლევან ფრუიძე, რაჭა ეთნოგრაფიის თვალთ, 1986.

12 გასასუქებლად.

13 მასალები საქართველოს შინამრეწველობისა და წვრილი ხელოსნობის ისტორიისათვის. აკად. ივ. ჯავახიშვილის საერთო რედაქციით 5 ტომად, თბილისი, 1986. ტომი III, ნაწილი II, „სასმელ-საჭმელი“, 185.

14 მასალები საქართველოს შინამრეწველობისა და წვრილი ხელოსნობის ისტორიისათვის. აკად. ივ. ჯავახიშვილის საერთო რედაქციით 5 ტომად, თბილისი, 1986. ტომი III, ნაწილი II, „სასმელ-საჭმელი“, 186.

15 ხართავისაშვილი – უღელი ხარის რქებში მოსამგელი მანარი (ღვედი).

თან შიგნი ქონს რცმელა“¹⁶ ქვია. კეცებ შუა დანაყილ მარილ ამყოლ გავათბობთ და მოცხე მარილით ფელიკი დასერილებში ჩაყვით, ვამარილებთ გომში, დავებუნავთ (მამინ სიცივეა). ხუთი დღე ასევ დავტოვებთ, მასუკან ამოვიღებთ და გავკიდებთ კვამლიან სახლში და იქ გამოვა როგორც ბროლი. ესაა ღორი“¹⁷.

რაჭული ღორი მოსახლეობის „წლის სარჩოს“ წარმოადგენდა და სამუშაოდ წასული რაჭველის შეუცვლელი საგმალი იყო. ქართულ სამჭოთა ენციკლოპედიამ აღნიშნულია, რომ „რაჭველთა ყოფაში განსაკუთრებული ადგილი ეჭირა ღორის მოვლა-მოშენებას. განსაკუთრებით უვლიდნენ საღორე ღორებს. დამარილებული ღორის ხორცი კვამლში გამოჰყავდათ და იღებდნენ რაჭული ღორს, რომელიც მთელ საქართველოშია ცნობილი“¹⁸.

ეს მასალები ეჭვგარეშე ადასტურებს იმ ფაქტს, რომ „ღორის გასუქება, ხორცის დამარილება და შემოღვა, მაცივრის გარეშე ხანგრძლივი შენახვა რაჭველებისათვის უძველეს ტრადიციას წარმოადგენს“¹⁹.

7. შეფუთვა და ნიშანდება

„რაჭული ღორი“ მომხმარებელს შეიძლება მიეწოდოს შეფუთული ან შეფუთვის გარეშე. ეტიკეტზე პროდუქტის დასახელების აღნიშვნისას გამოიყენება:

ქართული დამწერლობით – „**რაჭული ღორი**“

ლათინური დამწერლობით – „**Rachuli lori**“.

რაჭულ ღორს, რომელიც დამზადებულია ტრადიციული მეთოდით ენდემური ჯიშის ღორის ხორცისგან წინამდებარე სპეციფიკაციების შესაბამისად, ეტიკეტზე, უშუალოდ სურსათის დასახელებასთან ახლოს მითითებული უნდა ჰქონდეს ინფორმაცია – „**დამზადებულია ენდემური ჯიშის ღორის ხორცისგან**“.

ეტიკეტზე აღნიშნული უნდა იქნეს „საქონლის ადგილწარმოშობის დასახელებისა და გეოგრაფიული აღნიშვნის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად განსაზღვრული მიკვლევალობის ნიშანი.

ეტიკეტზე აღნიშნული უნდა იქნეს „რაჭული ღორის“ ლოგო.

ზამარზე განთავსებული და რეგისტრირებული გეოგრაფიული აღნიშვნით ნიშანდებული რაჭული ღორის ეტიკეტის წინა მხარეს უნდა განთავსდეს შესაბამისი ოფიციალური სიმბოლო. ხედვის იმავე არეალში უნდა განთავსდეს საქონლის რეგისტრირებული გეოგრაფიული აღნიშვნა. ეტიკეტზე შეიძლება განთავსდეს აგრეთვე წარწერა „რეგისტრირებული გეოგრაფიული აღნიშვნა“.

დასული გეოგრაფიული აღნიშვნა – რაჭული ღორის, როგორც სურსათის შესახებ ინფორმაცია მომხმარებელს უნდა მიეწოდოს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული „მომხმარებლისათვის სურსათის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების შესახებ“ და „საქონლის ადგილწარმოშობის დასახელებისა და გეოგრაფიული აღნიშვნის შესახებ“ მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

8. კონტროლის ორგანოები

რაჭული ღორი დამზადებული ტრადიციული მეთოდით და წინამდებარე სპეციფიკაციების მიხედვით, წარმოადგენს ტრადიციულ, არტეზიანულ, გეოგრაფიული აღნიშვნით დაცულ პროდუქტს. შესაბამისად, მასზე ვრცელდება საქართველოს მთავრობის დადგენილებით N173 – ტექნიკური რეგლამენტის „სურსათის/ცხოველის საკვების ჰიგიენის გამარტივებული წესით“ დადგენილი მოთხოვნები.

რაჭული ღორის სახელმწიფო კონტროლს, საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად, ახორციელებს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კომპეტენტური ორგანო – სურსათის ეროვნული სააგენტო ან მაკონტროლებელი ორგანო – იურიდიული პირი, რომელსაც სამინისტროს მიერ დელეგირებული აქვს სახელმწიფო კონტროლთან დაკავშირებული კონკრეტული ამოცანის შესრულება და რომელიც აკრედიტებულია საქართველოს ან ევროკავშირის და ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) წევრი ქვეყნების შესაბამისი ორგანოს მიერ.

რაჭული ღორის მწარმოებლების გაერთიანება, „საქონლის ადგილწარმოშობის დასახელებისა და გეოგრაფიული აღნიშვნის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, რაჭული ღორის ხარისხის, რეპუტაციისა და ავთენტურობის უზრუნველყოფის მიზნით, უფლებამოსილების ფარგლებში, განახორციელებს ზამარზე განთავსებული საქონლის სახელის გამოყენების მონიტორინგს და ამ კანონით და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა ქმედებებს.

16 რცმელა – ქონის სქელი ფენა, მუცლის ღრუდა. რცმელა მხოლოდ ღორს აერთმევა.

17 მასალები საქართველოს შინამრეწველობისა და წვრილი ხელოსნობის ისტორიისათვის. აკად. ივ. ჯავახიშვილის საერთო რედაქციით 5 ტომად, თბილისი, 1986. ტომი III, ნაწილი II, „სასმელ-საჭმელი“, 187.

18 ქართული სამჭოთა ენციკლოპედია, ტომი 8, 312.

19 ი. შუბითიძე – მფლორეობა და ღორის ხორცის წარმოების ტექნოლოგია, 2009.

**გორუნი მკვლელობისა და
დაჭრის ფაქტზე პოლიციამ
ერთი პირი დააკავა**

ისევ ნარკოტიკების გამავრცელებლები

**„მთავარი არხი“
მაუწყებლობას წყვიტს**

**გაბრაზებული მაღაროელები
ფიზიკურ ანგარიშ-
სწორებაზე გადავიდნენ!!!**

**გერმანიაში ცნობილი
მწერალი მოკლეს**

A black and white portrait of actress Catherine Zeta-Jones. She is smiling broadly, showing her teeth, and resting her chin on her right hand. She has short, wavy hair and is wearing a light-colored, possibly white, top. The background is plain and light-colored.

ნიკოლოზ

გლებკინის

**მელიას 50 ათასი
ლარის გირაო
შეაფარდა**

**უღმერთო
ნამირალაშ
კახეთში
16 ეკლესია
გამარცხა!**

სიღნაღის მუნიციპალიტეტის სოფელ ვაჭიშვი მდებარე იოანე ნათლისმცემლის ტაძარი სერიოზო მასშტაბების ბოლო გაჩერებაა. აქ ეკლესიის ქუჩა რომა კოშკიერძისთვის წარუბეზებლად დასრულდა – პოლიციამ მას დანაშაულის ადგილზე მისწრო და ხელბოროკლეზი პირდაპირ ტაძრის ტერიტორიაზე დააღო. ეკლესიის ქუჩა რომის 16 ეზობლზე მსოფელზე ჯერ ბერიძე უკვე პენიტენციურ დაწესებულებაში. მას 7 წლამდე პატიმრობა ემუქრება, გამოძიება კი ტარებისთვის მიყენებლ ბარათს ითვლის.

თბილისი ევროპის ყველაზე ლამაზი დედაქალაქების სიაში მოხვდა

გერმანული სამოგზაურო გამოცემის, Travelbook-ის გამოკითხვაში თბილისი ევროპის 14 ულამაზეს დედაქალაქს შორის მოხვდა. ინფორმაციას ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია ავრცელებს. Travelbook-მა სოციალურ ქსელებში – Facebook-სა და Instagram-ში 200 ათასზე მეტ გამომწერს შეკითხვით მიმართა, ევროპის 47 დედაქალაქიდან სად ისურვებდა მოგზაურობას და რომელია ევროპის ყველაზე ლამაზი დედაქალაქი.

Travelbook-ის გამოკითხვის მონაწილეებმა შემდეგი დედაქალაქები აირჩიეს: თბილისი, რომი, ვენა, ლისაბონი, პარიზი, პრაღა, სტოკჰოლმი, კოპენჰაგენი, ლონდონი, ამსტერდამი, ტალინი, ვალეტა, მადრიდი და ათენი.

რაიკოვსკის ბალები პარიზის ოპერაში

მსახიობი რაიკოვსკი ფაინზი, რომელსაც ბალები ღრმა ინტერესი თვითი ყვავის გადაღებისას გაუჩნდა, ჩაიკოვსკის ნაშუაგზის, ევგენი ონეგინის ახალი დადგმის რეჟისურაზე მუშაობს.

ფაინზს ღირსების პოლიუმზე არ ვიხილავთ — ნარმოდგენების ღირსების სემიონ ბიკოვი იქნება. ოპერის შინაარსის შეჯამებისას ფაინზმა აღნიშნა, რომ „ევგენი ონეგინი“ შეუძლებელია სიყვარულის ისტორიის გვიყვება. „ოპერა, რომელიც ალექსანდრე პუშკინის ორიგინალურ რომანზე დაფუძნებულია, ახალგაზრდა კაცის, ონეგინის, ისტორიას გვიყვება. ონეგინი მკაცრად უარყოფს მორცხვი ტატიანას გრძნობებს მას შემდეგ, რაც ქალი მას ვენეზიანის სიყვარულის წერილს სწერს, და მორალის გაკვეთილს უკეთავს: ონეგინი აღიარებს, რომ წერილი გულზე შეეხო, თუმცა ქალს ეუბნება, რომ ქორწინება მალე მომგზავდება და მისთვის მხოლოდ მეგობრობის შეთავაზება შეუძლია. მონოლოგის დროს ონეგინი ტატიანას ურჩევს, რომ მომავალში ემოციურ

კონტროლი ისწავლოს, თორემ სხვა კაცი მისი გამოუცდელი იმედგამეცხვდება.

დრამატული მოვლენების განვითარებისა და წლების შემდეგ, ონეგინი სანკტ-პეტერბურგში გამართულ მეტელისზე ულამაზეს ქალს ხედავს და ის მამინვე უყვარდება, თუმცა შემდეგ ხედავს, რომ ეს სწორედ ის ტატიანაა, რომლის გულწრფელი სიყვარულიც თავად უარყო. თუმცა, მშვენიერი ტატიანა უკვე პრინცი გრეგორის ცოლია და ონეგინის გრძნობებს ახლა უკვე თვითონ უარყოფს.

რაიკოვსკი ამ ისტორიასთან კავშირი უკვე აქვს — მან 1999 წელს გადაღებულ ფილმში ონეგინის მთავარი როლი შეასრულა. საინტერესოა ის ფაქტიც, რომ ფილმის რეჟისორი მისი და, მართლა ფაინზი იყო.

„რუსულ ლიტერატურაში ხშირად გვხვდება მელანქოლიური ადამიანის ფიგურა, რომელსაც სამყარო იმედი გაუცრუა. ადამიანის სულის ეს მდგომარეობა მუდმივად აქტუალური და უნივერსალურია,“ — თქვა მსახიობმა ოპერაზე საუბრისას.

3 მაისი | MAY 20:00 2025

GEORGIAN PHILHARMONIC ORCHESTRA

პროექტი მიხეილ სანაძის საპროგრამო პრეზენტაციის მიხედვით

MIKELADZE CENTER AND NIKOLZ RACHVELI PRESENT • 3.05.2025

AUDITORIUM

აქტიუმი

არიელ ზუკერმანი
დირიჟორი | CONDUCTOR

სოსნა ზედგინიძე
ფორტეპიანო | PIANO

გერმანული სიმფონიური ორკესტრი
GEORGIAN PHILHARMONIC ORCHESTRA

გიკანჩელი სანაძის თბილისის ახალგაზრდული ორკესტრი
GIYA KANCHELI TBILISI YOUTH ORCHESTRA

1 და 3 მაისს დაუვიწყარი კონცერტები გაიმართება!

1 მაისს, 20 საათზე, ეროვნული სიმფონიური ორკესტრის აუდიტორიაში, გია ყანჭელის 90 წლისთავთან დაკავშირებით, კამერული მუსიკის კონცერტი გაიმართება.

გია ყანჭელის პამფლეტ მუსიკის შესრულებას: მეცო-სოპრანო ნატალია ქუთათელაძე, ვიოლინო ცაგარელი (ვიოლა), ნიკოლოზ რაჭველი (ფორტეპიანო).

3 მაისს ეროვნული სიმფონიური ორკესტრის აუდიტორიაში, გამართება ევგენი მიქელაძის სახელობის საქართველოს ეროვნული სიმფონიური ორკესტრისა და ეროვნული სასახლის გია ყანჭელის სა-

ხელობის თბილისის ახალგაზრდული ორკესტრის ერთობლივი კონცერტი — არიელ ზუკერმანის დირიჟორებით.

ეროვნული სიმფონიური ორკესტრის ინფორმაციით, შესრულდება: გოლფგანგ ამაღელს მოცარტის — საფორტეპიანო კონცერტი N9, მი შემოლ მაჟორი, K271; გუსტავ მალერის სიმფონია N1, „ტიტანი“.

პირველ განყოფილებაში მსმენელის წინაშე წარდგება ახალგაზრდა შემსრულებელი, კომპოზიტორი და პიანისტი — ცოტნე ზედგინიძე, რომელიც მოცარტის მეცხრე საფორტეპიანო კონცერტს შეასრულებს.

24-29 აპრილი 2025

სოფლის სიმფონიური ორკესტრი

პარიზი

„პარიზი“ და ევროპიის გამარჯვებულის კონცერტი

სოფლის კულტურის სახსლის დიდ საკონცერტო დარბაზში, სოფლის ხელოვნების კონკურს-ფესტივალ „პარიზი“ პროგრამის ფარგლებში, საზღვრო ევროპიის 2024-ის გამარჯვებულის ანდრია ფუტკარაძის კონცერტი გაიმართა.

კონცერტს საქართველოს პირველი ლედი თა-

მარ მაგრატიონი, ხომის მუნიციპალიტეტის მერი დავით ბუკია, საკრებულოს თავმჯდომარე ლევან ქავთარაძე, კონკურს-ფესტივალის უფროსი ნევერე და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

კლასიკური გიტარის, ფოლკლორული ანსამბლებისა და ქართული ხალხური ცეკვების კონკურს-ფესტივალ „პარიზი“ სამედიო დახურვა-კონკურსში გამარჯვებულთა დაჯილდოება და გალა კონცერტი 29 აპრილს გაიმართა. კონკურს-ფესტივალის „პარიზი“ ხომის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობის, საქართველოს ხელოვნების აკადემიის, მუსიკის აკადემიის მხარდაჭერით და ხომის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი მუშაების დაფინანსებით ტარდება.

მაისი აჭარაში „ბათუმობით“ იწყება

„ბათუმობა 2025“ 3 და 4 მაისს საზაფხულო თეატრისა და მულტმედიის კოლონადების მიმდებარე გაიმართება.

ბათუმის მერიის ინფორმაციით, ორი დღის განმავლობაში ჩატარდება სხვადასხვა კულტურული ღონისძიება, კლასიკური, თანამედროვე მუსიკისა და ქართული ფოლკლორის კონცერტები. სპეციალურად განთავსებულ დახლებსა და ჭიხურებში მოწყობა ხელნაკეთი ნივთებისა და ხალხური რეწვის ნიმუშების გამოფენა, გასტრონომიული კუთხე. 4 მაისს, საზეიმო ვითარებაში, გამართება საპატიო ბათუმელების დაჯილდოება. „ბათუმობა 2025“ გალაცონცერტით დასრულდება.

საქართველოს რედაქცია

გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი
სვანტაჰ ქობულა
(599-36-00-35)

რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაქიძე
(597-22-07-04)

შემოქმედებით ჯგუფი:
ალექო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაბელიძე,
გია პლატონიშვილი.

პიარისა და მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან ქობულა
(577-77-27-17)

ტექნიკური რედაქტორი:
კახა ქორიძე.

სტილისტი-კორექტორები:
ნაირა კვეკელია,
მაია იორამაშვილი.

ოპერატორი
შორენა გვილია.

გაზეთის განახლებული
ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეიშვილი.

მისამართი:
თბილისი,
აკაკი წერეთლის N116

წერილები გამოგზავნეთ
ელექტრონულ მისამართზე:
sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აგებს სოციალური ქსელებიდან და სხვა მდინა-საშუალოებიდან გადმოგზავნილ, ან უხეირო პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იზექდება სტამბა
„ქოლოში“
ე. ბაღდაძის №3

„**კოდორი**“
ჯგუფი
uac(უაკ)070.4(479.22)
C-323

რეკლამისთვის
დარეკეთ:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ნაბიჯიდან თანხა
ჩარიცხეთ ანგარიშზე:
GE90BG000000538329790

გაზეთის
მომავალი
ნომერი გამოვა
ორშაბათს,
5 მაისს